

ARADI KÖZLÖNY

Administator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 94.
1939. április 26., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny. In Reg. Publ. Perioadice sub No. 1071-1938. Trib. Arad.

Zürich:

A Neue Züricher Zeitung azt a szenzációs értesülést kapta Berlinből, hogy a német fővárosban ma olasz—német—spanyol katonai megbeszélések kezdődtek. A svájci lap jelentése szerint 16 olasz tábornok, 8 spanyol tábornok érkezett Berlinbe, hogy ott tovább folytassák Göring római útja előtt megkezdett vezérkari megbeszéléseit.

London:

A Times tegnapi számának vezércikke ezeket írja: Ugy látszik, hogy a kormány tagjainak túlnyomó többsége elvben elismeri a kötelező katonai szolgálat bevezetésének szükségességét. Még azok is, akik az önkéntes szolgálat hívei, annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy szakítani kell a régi hagyományokkal és az ország lakosságát új hatalmas erőfeszítés elé kell állítani, hogy a kormány külpolitikája ilyen nagy nyomatékú támogatást kapjon. Nem lehet ugyan megelégedezni arról, hogy a kormány ígéretet tett, amely szerint béke idején nem fogja a kötelező katonaiszolgálatot bevezetni, azonban a többségi képviselők megállapítása szerint az Anglia által nyújtott szövetségok megsokszorozták Nagybritánia katonai kötelezettségeit és a mai feszült viszonyokat nem lehet békés állapotnak tekinteni. A munkáspárt vezetői sem rokonszenveznek a toborzási rendszerrel, ez azonban nem jelenti azt, hogy a párt tagjainak is ez a véleménye, de az események hatása alatt bizonyára megváltozik ez a felfogás is.

Budapest:

A délutáni lapok azt a rendkívül érdekes értesülést közlik, hogy az utóbbi időben egyre több zsidó mérnök megy Magyarországból Németországba. Németországban ugyanis a zsidó mérnököket legutóbb reaktiválták. A német ipari munka állandóan újabb mérnöki tömegek beállítását teszi szükségessé és nemrég több, mint 800 mérnököt kerestek Németországban sürgős elhelyezkedésre. Az első számú magyar zsidó törvény életbeléptetése következtében állástalanok lett magyar zsidó mérnökök levélben érdeklődtek Németországban és azt a választ kapták, hogy jelentkezzenek azonnal a szakcégeknel és nyomában kaphatnak elhelyezkedést megfelelő fizetéssel. Különösen az utépitésben, gép- és elektroiparban van nagy kereslet a mérnökökben és itt már több magyarországi zsidó mérnöknek sikerült jól elhelyezkedni.

A budapesti lapok munkatársai a kérdésben érdeklődtek a magánmérnökök országos szövetségénél és ott azt a felvilágosítást kapták, hogy szintén tudnak arról, miszerint Németországban tényleg reaktiválták a zsidó mérnököket, sőt tudnak arról is, hogy zsidó vallású magyar mérnökök is dolgoznak egyes nagyobb gyárakban, akiket különösen Berlinben és Hamburgban alkalmaztak. Magánértesülések szerint újabban is történt több zsidó mérnöki elhelyezkedés Németországban.

Tokió:

A Daily Telegraph tokiói jelentése szerint a japán kormánykörököt zavarba hozták a legújabb európai események, mert ha Anglia és Franciaország katonai szerződéses biztosítékot nyújtanak a Szovjetnek a távolkeleti érdekerületekre is, úgy ez igen közelről érinti Japánt. Japán katonai körök szerint európai háború esetén Japán semlegességet tanusít, mert így módjában lenne egyszerűen teljesen hatalmába keríteni Kínát, másrészt minden hadviselő államnak szállíthat hadianyagot, ami a japán hadiipar szempontjából igen előnyös és fontos lehet. Egyébként ezekben a fontos kérdésekben a japán vezérkar és a kormány között állandó tanácskozások folynak.

Végetértek Londonban Gafencu külügyminiszter tárgyalásai

Villásreggelin látta vendégül VI. György angol király a külügyminisztert — Szerdán Párisban folytatják a román küldöttség tagjai a tanácskozásokat

London. (Rador.) Az angol sajtó számos cikkben foglalkozik Gafencu londoni látogatásával. Valamennyi lap egyhanguan kiemeli Gafencu kiváló képességeit és megállapítja, hogy milyen fontos szerepet játszik a mai Románia történetében. Hétfőn délelőtt a román külügyminiszter egész sor bizalmas megbeszélést folytatott különböző személyiségekkel, délelőtt 11 órakor pedig a külügyi hivatalban Halifax lorddal tanácskozott és ezen a megbeszélésen Tilea londoni román követ is részt vett. Fél 2 órakor Halifax lord villásreggelit adott Gafencu tiszteletére és ezen a villásreggelin többek között Chamberlain miniszterelnök is részt vett. Ott voltak a tengerészeti, kereskedelmi és pénzügyminiszterek, Churchill, Eden, Attlee, Vansittard, Butler és még számosan. Gafencu Chamberlain és Halifax között foglalt helyet és a villásreggeli után hosszas megbeszélést folytatott a kormány több tagjával, majd pedig Edennel, Churchillal és Attleel tanácskozott. Az asztalnál a legbarátságosabb hangulat volt észlelhető. A megjelentek el voltak ragadtatva a román külügyminiszter személyétől.

Délután négy órakor Gafencut Chamberlain és Halifax fogadták. Ezt követőleg tanácskozás volt, amelybe Tileát is bevonták. Este lord Lloyd of Dolobran, a brit nagytanács elnöke diszcedet adott a Claridge szállodában Gafencu tiszteletére és a meghívottak között ott volt Halifax lord és felesége, a kereskedelmi miniszter nejevel, Tilea követ és felesége, lord Snell, Archibald Sinclair, a devonshirei herceg, Alexander Cadogan külügyi

államtitkár, a katonai légihaderő parancsnoka és a nagy lapok főszerkesztői és tulajdonosai. A diszcedet után Gafencu a román követség palotájában levő lakására tért vissza.

Kedden délelőtt Gafencu külügyminiszter a londoni román követségen kihallgatáson fogadta Kennedyt, az Egyesült-Államok nagykövetét, valamint Racsinszky lengyel nagykövetet és Sijopolos görög követet. Ezután a külügyminiszter a Buckingham-palotába hajtott, ahol VI. György angol király külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás hosszabb ideig tartott és utána a király és a királyné villásreggelin látta vendégül Grigore Gafencu külügyminisztert, valamint Tilea nagykövetet és feleségét. A villásreggeli után a külügyminiszter a külügyi hivatalba ment, hogy ott folytassa megbeszéléseit Halifax lord külügyminiszterrel. Délután 5 órakor Rüssdi Arras török meghatalmazott miniszter teát adott Gafencu külügyminiszter tiszteletére és ezen az angol kormány tagjai, valamint a diplomáciai kar több tagja jelent meg.

Este 8 órakor Tilea londoni nagykövet adott estebédet Grigore Gafencu tiszteletére. Jelen volt ezen Halifax külügyminiszter, De Oliveira brazil követ, a diplomáciai testület dékánja, Corbin francia nagykövet, Stanhope lord hadügyminiszter, Winston Churchill, Walter Elliot, Attlee őrnagy, Robert Wansittart, Cadogan lord külügyi államtitkár, Robert Hudson államtitkár, valamint több angol előkelőség és nagyiparos.

Milyen pontok körül forogtak a londoni megbeszélések?

Gafencu londoni látogatásával kapcsolatban a Reuteriroda ezeket írja: A hétfői tárgyalások alapján megállapítható, hogy azok kielégítő eredménnyel jártak. Gazdasági kérdéseket még nem érintettek, mert ezekre később kerül majd sor. A távirati ügynökség diplomáciai levelezője úgy tudja, hogy a hétfői tárgyalások során megbeszéltek az európai helyzetet különös tekintettel a balkáni államok magatartására, valamint az angol—francia—román viszonyt. Gafencu közölte Halifax lorddal benyomásait a Beck külügyminiszterrel történt megbeszélésein és a berlini tárgyalások után.

Londoni jelentés szerint a felkúndően megélt kült londoni diplomáciai tevékenység előterében most Gafencu látogatása állt. A tárgyalások állítólag a következő főbb pontok körül forogtak:

1. Az általános európai és balkáni politika és a katonai helyzet tisztázása. Anglia azt szeretné tudni, hogy milyenek a Balkán-államok közötti, továbbá a lengyel—román együttműködés kilátásai és támadás esetén a szóbanforgó államok milyen haderőt tudnának lekötöni.
2. A Fekete-tenger és a Dardanellák kérdése, különös tekintettel Törökország magatartására.
3. A román—bolgár viszony.
4. Gafencu berlini megbeszéléseinek tartalma.
5. Az albán megszállás és a velencei tárgyalások valószínű kihatásai Románia helyzetére.

6. A német—román kereskedelmi szerződés hordereje.
7. A Bucurestibe érkezett angol kereskedelmi küldöttség feladatai és kilátásai.
8. Románia gazdasági helyzete és hitelügye.

A francia sajtó Gafencu utjáról

Gafencu külügyminiszter szerda este érkezik a francia fővárosba. Az eddigi jelentések szerint Gafencu két napot tölt Párisban és pénteken utazik el onnan. A külügyminiszter tiszteletére nagyszabású ünnepeket rendez a francia kormány.

A francia sajtó nagy figyelemmel kíséri Gafencu utját. A lapok szerint francia körökben hangsúlyozzák, hogy a Románia határainak elismerésére vonatkozó berlini kielégítő eredmények után, az egyoldalú angol—francia szavatosság értéke lehetőséget nyújt a román kormánynak az ország teljes biztonságára irányuló diplomáciai akciószabadságának megőrzésére. A francia lapok vezető helyen közlik az e kérdéssel foglalkozó londoni táviratokat.

Románia nem érzi fenyegetve magát!

A Reuteriroda jelenti: Román körökből származó értesülések szerint, Gafencu külügyminiszter Berlinben megkérdezték, vajon Románia megfenyegetettnek érzi-e magát Németország részéről. Gafencu külügyminiszter azt válaszolta, hogy

Románának nincsen közvetlen határa Németországgal, ezért lehetetlen, hogy a román nép megfenyegetettnek érezze magát.

Roosevelt üzenetére vonatkozólag Gafencu ki-jelentette, hogy Romániát kellő időben értesítet-ték az üzenetről, amelyet a román kormány helyes-sel, mint olyan akciót, amely a béke megőrzését célozza.

Tegnap a késő délutáni órákban egyébként az angol kormány minisztertanácsot tartott. A minisztertanács két órán át folyt.

Az angol kormány hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a földközítengeri flotta több egy-sége felkeresi a görögországi, ciprusi és palesztinai kikötőket, majd az egész hajóhad a Földköz-i tenger keleti medencéjében tart hadgyakorlatot.

Nemzeti Gárda alakul a Nemzeti Ujjászületés Frontjának keretében

Az Uralkodó ma írta alá az idevonatkozó rendelettvényt

Bucuresti. Öfelsége az Uralkodó rende-lettörvényt írt alá a Nemzeti Ujjászületés Frontjának keretében megalakítandó „Nemzeti Gárda” működéséről. A Nemzeti Gárda fel-adata, hogy népszerűsítse a front politikáját, amely legfőbb céljával a nemzeti összetartás eszméjén keresztül a haza felemelését, a csalá-d megerősítését és az ősi hit ápolását, a munka megbecsülését, végül pedig a trón és a haza iránti elkötelezettsége megnyilatkozását tűzte ki. A nemzeti gárdák egyik fontos tevé-

kenysége az lesz, hogy a nemzeti ujjászületés frontjának szervezetét az ország lelkiállapo-táról és a közérdeket érintő kérdésekről tá-jékoztassák. Ez annál is fontosabb, mert a front az a szerv, amelynek tagjai sorából ke-rülnek ki az ország vezetői és a parlamenti tagjai. Egyébként a nemzeti gárda a front rend-fenntartó szerve is és segédkezet nyújt a Strá-ja Tárii Intézménynek a légvédelem előkészí-tésében, míg háború esetén mozgósított tagjai a rendfenntartásban működnek közre.

mentálni az európai béke érdekében, — köve-teli majd Henderson — akkor vonja vissza a német önkénteseket Spanyolországból, hívja vissza a német flottát a spanyol vizekről, szün-tesse be az angolellenes hadjáratot és csök-kentse le a német hadsereg létszámát a nor-málisra. Mindezek ellenében — írja a Daily Telegraph — az angol kormány nem zárkózik el a kérdések békés megbeszélése elől és en-nek előfeltételei a fenti követelések azonnali teljesítése képezi.

A három legnagyobb angol lap szerint Hen-derson berlini angol nagykövet rendkívül fontos üzeneteket vitt magával, amelyeket Hitler biró-dalmi vezérnek, vagy Ribbentrop német külügy-miniszternek fog átadni. Az üzenet lényege az, hogy

Anglia száz-százalékosan támogatja a Roose-velt-féle 10. illetve 25 éves meg nem táma-dási tervet. Anglia ajánlja Németországnak a terv elfogadását az általános megbékülés ér-dekében.

A javaslatok elutasítása viszont tovább fe-szítene a nemzetközi helyzetet. A kölcsönös bé-külékenység esetén Anglia kész az összes vitás kérdésekben a békés uton való tárgyalás alapján az elintézkedésekhez hozzájárulni, beleértve a nyers-anyag-forrásokhoz és a nemzetközi piacokhoz va-ló hozzáférést. Az angol felfogás szerint

a békülékenység jelenek volna tekinthető a német csapatok és hadihajók visszahívása az angolellenes német sítóhadjárat beszünt-etése és nagyobb mérvű leszerelés.

A javaslatok elutasítása esetén Anglia kény-telen lenne az általános hadkötelezettséget beve-zetni.

Hitler választ várja London

Washington. (Rador.) Hivatalos amerikai körökben azt hiszik, hogy Roosevelt elnök nem dönt addig a berlini amerikai nagykövet visz-szatéréséről, amíg nem lesz birtokában Hitler kancellár válaszára. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Hitler a gazdasági és gyar-mati követelések kielégítését kívánja és csak ha ez megtörténik, akkor ad biztosítékokat a támadás kizárására nézve. Ugyanezen körök meg vannak győződve arról, hogy Roosevelt nem hagyja félrevezetni magát ilyen módon, mert politikailag lehetetlen, hogy Angliát és Franciaországot egyoldalú engedmények nyú-lására bírja rá.

Berlin. (Rador.) Hivatalos berlini helyen a következő nyilatkozatot adták ki: Jól értesült helyen úgy tudják, hogy azok a kombinációk, amelyek a külföldi sajtóban megjelentek arról, mintha Ribbentrop külügyminiszter szerdán ki-hallgatáson fogadná Neville Henderson angol nagykövetet, még idő előttiek és ez irányban még nem történtek intézkedések.

Minden német rádió-állomás közvetíti pénteken Hitler beszédét

Kétszáz újságíró vesz részt a birodalmi gyűlés történelmi ülésén

Ciano gróf nem megy Berlinbe!

Berlin. (Rador.) Hitler vezér és kancellár április 28-iki beszédét, amelyet mint ismeretes a birodalmi gyűlésen mond és amely alkalom-mal Rooseveltnek válaszol, valamennyi német adóállomás közvetíti.

A Reichstag összehívásával kapcsolatban dr. Göbbels propagandaiügyi miniszter a gaz-dasági és közoktatási miniszterrel egyetemben felhívást tett közre. A felhívás közli, hogy Hit-ler kancellár április 28-iki beszéde a Reichstag képviselői előtt déli 12 órakor kezdődik és azt a gyárakban és üzemekben dolgozó munkás-ság külön e célra felszerelt hangszórókon hall-gatja.

A beszéd valószínűleg másfélórát vesz igénybe és hogy azt minden német alkalma-zott meghallgathassa, az üzeneteket erre az időre bezárlják és az iskolákban a tanítás szün-netel.

Göring tábornoknak a Reichstag ülését össze hívó rendelete kimondja, hogy a gyűlés-nek egyetlen pontja: A kormány nyilatkozatá-nak meghallgatása. Ez alkalommal történik meg első ízben, hogy a birodalmi gyűlésen a Memel-vidék, valamint a cseh és morva pro-tektorátus képviselői is megjelennek. A képvi-selőkön kívül az ülésre hatszáz főből álló hall-gatószám, közöttük kétszáz újságíró és a diplo-máciai testület tagjai is bebocsátást nyernek.

A Daily Telegraph jelenti, hogy Ciano gróf külügyminiszter az eredeti tervektől el-térően nem látogat el Berlinbe és nem vesz részt a pénteki birodalmi gyűlés ülésén.

A francia kereskedelmi miniszter látogatása Beck lengyel külgy- miniszternél

Varsó. De Monzie francia kereskedelem-ügyi miniszter tegnap Noel varsói francia nagykövet társaságában hosszas tanácskozást folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel. Hi-vatalosan megállapítják, hogy a megbeszélés-en kizáróan gazdasági jellegű kérdések kerül-tek megvitatás alá. Franciaország és Lengyel-ország szorosabbá akarják tenni kereskedelmi összeköttetéseiket. Rámutatnak ezenkívül arra is, hogy politikai tárgyalásra nem került sor, tekintettel arra, hogy ilyen megbeszélésekre szükség nincsen. Franciaország és Lengyel-or-szág közt a legösszetettebb politikai összeköttetés áll fenn, amelynek minden feltételét pontosan meghatározták már, úgy hogy újabb tárgyalá-soknak szüksége nem forog fenn.

Berlinbe üzent Chamberlain

Az United Press értesülése szerint Hen-derson berlini angol nagykövet Chamberlain személtve üzenetét vitte Berlinbe Hitler kan-

cellárnak. Az üzenet állítólag a következőket tartalmazza: Az angol kormány elsősorban újból kifejezésre juttatja azt a meggyőződését, hogy minden európai kérdést békés uton, tár-gyalásokkal lehet megoldani. Roosevelt üzene-te rendkívül kedvező alkalmat nyújtott a béke biztosítására és Anglia reméli, hogy Hitler nem utasítja vissza kurtán a köztársasági el-nök javaslatát. Anglia kész ellenállni minden olyan törekvésnek, amelynek célja az, hogy Európát az erőszak hatalmába hajtsák. Az an-gol közvéleményben egyre jobban megértésre talál az általános hadkötelezettség bevezetésé-nek gondolata és az angol kormánynak nem igen áll majd módjában adott esetben tovább-ra is elutasítani a birodalmi véderő átszerve-zésére vonatkozó tervet.

A Daily Telegraph berlini levelezője sze-rint Henderson angol nagykövet részletesen tájékoztatni fogja a német kormányt az angol kormány szándékairól abban az esetben, ha a terjeszkedési törekvések folytatódnak. Ha a német kormány jó szándékát kívánja doku-

Calinescu kormányelnök adománya egy aradi árva iparostanonc részére

Néhány esztendeje alakult meg Aradon az úgynevezett csavargó-gyermekek iskolája és otthona. Az intézmény megalakulását az tette szükségesé, hogy Arad uccáit valóságos el-lenték a kolduló és csavargó gyermekek, akik nek sorsával senki sem törődött, és akiket az a veszély fenyegetett, hogy megfelelő nevelés és erkölcsi támasz híján, elzültenek. A Vörös Kereszt kezdeményezésére rendezték be az otthont az aradi Regina Maria árvaházban.

Ebbe az otthonba került évekkel ezelőtt többek között Ile Nicolae biharmegyei szármá-zású gyermek is, aki jelenleg 15 éves. Ile Ni-colae szülei meghaltak, egyetlen testvére egy földbirtokon szolgaként nvert alkalmazást, az akkor alig 12 éves Ile Nicolae pedig támasz nélkül maradt és így határozta el, hogy vándor-utra indul. Hosszas csavargás után érke-zett meg Aradra, ahol nem sikerült munkát találnia, az uccákat róttá, míg végül is a ren-dőrség a csavargó gyermekek iskolájába vitte.

Nevelői itt csakhamar felfedezték, hogy a gyermek nem mindennapi szobrász tehetség-gel rendelkezik és úgy határoztak, hogy mű-asztalosnak képezetik ki a fiút. Ile Nicolae szakmájában valóban kiválik és a közelmúlt-ban díszes dombormű formájában félméteres magasságban és szélességben, fából kifaragta

a Nemzeti Ujjászületés Frontja jelvényét, va-lamint az ország címerét. Mindkét munkát be-csomagolta és elküldte Calinescu Armand mi-niszterelnök címére. A csomaghoz levelet is mellékel, amelyben utalt arra, hogy a csavargó gyermekek iskolájának növendéke.

Az elmúlt napokban érkezett meg Aradra a csomag átvételét tanúsító válasz, valamint a miniszterelnök külön küldeménye Ile Nicolae-nak: 5000 lei. Ebből a pénzből, amelyet Cali-nescu Armand miniszterelnök buzdításképpen juttatott el a fiatal szobrász-tehetséghez, kap-ta Ile Nicolae életének első vadonatú ruháját, cipőjét és fehérneműjét.

Metaxas görög miniszterelnök beszéde az ifjúsághoz

Athénből jelentik: Metaxas görög miniszter-elnök a polgári mérnököknek tiszteletére adott vacsoráján, többek között a következőket jelen-tette ki nyharköszöntőiben:

— Görögország most nagy és erős. Görög-or-szág fiai nem tűnnek, hogy hazájuk besületen-csorba essék. A görög fiatalság hazájáért mindent feláldoz, ha szükséges, életét is. A jelek szerint Európa békés jövő felé halad, de a békétől sen-kisem tudja a nemzeteket biztosítani.

Államcsinyt hajtottak végre Boliviában

La Paz-ból jelentik: Busch köztársasági elnök tegnap meglepetésszerűen államcsinyt hajtott végre. Megszüntette az alkotmányt, feloszlatta a parlamentet és érvénytelennek jelentett ki minden törvényt. Az elnök intézkedésével Bolivia totális állammá vált. Az erről kiadott rendelkezéseket az állam veszedelmes belpolitikai helyzetével indokolták. A közlemény megállapítja azt, hogy a bolíviai kormány nem követ szélsőséges politikát és kizárólag Bolivia nemzeti érdekeit tartja szem előtt.

Pénteken hozzák nyilvánosságra a szerb—horvát megegyezést

Czvetkovics alakítja meg az új kormányt

Belgrád. Az új délszláv kormány megalakítására vonatkozó tárgyalások már ma megkezdődnek. Megbízható hírek szerint az új kormányt Czvetkovics alakítja meg a jelenlegi kormány többségre és a horvát paraszt-demokrata koalícióra támaszkodva. A megegyezés teljesen készen van már és legkésőbb pénteken vagy szombaton nyilvánosságra hozzák. Olyan hírek is vannak forgalomban, hogy a Czvetkovics kormányban a délszlávok harmadik nagy népcsoportját, a szlovéneket is bevonják, de még nincs eldöntve, hogy melyik pártjuk, a klerikális vagy a liberális párt kap helyet a kormányban.

Dr. Chorin Ferenc, dr. Lamotte Károly és Conrad Ottó bucaresti-i utazása

Budapestről jelentik: Dr. Chorin Ferenc, a Salgó-konzern elnöke, dr. Lamotte Károly, a Kereskedelmi Bank vezérigazgatója és Conrad Ottó, a Kereskedelmi Bank ügyvezető-igazgatója, szerdán este Bucarestbe utaztak. Ez alkalommal dr. Lamotte Károly, mint a Kereskedelmi Bank új vezérigazgatója bemutatkozó látogatást tesz Chorin és Conrad társaságában a Banca Nationala elnökénél és a román iparügyi és pénzügyminisztereknél. Termetesen meglátogatták a Kereskedelmi Bank konzernjéhez tartozó és Bucarestben székelő vállalatokat, így a Petrosanit is. Bucarestből a Kereskedelmi Bank vezetői Kolozsvárra utaznak, ahol az Erdélyi Bank és Takarékpénztárt látogatják meg. Kolozsvárott Hargitav Bertalan, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár administrateur deleguee fogadja a vendégeket, akik a jövő hét elején térnek vissza Budapestre.

Szigorjabb sport!

Aradiak nélkül

Összeállították a Jugoszlávia elleni válogatott keretet

Bucaresti. A válogató bizottság tegnapi ülésén állították össze a május 7-iki Jugoszlávia elleni válogatott mérkőzésre azt a keretet, amelyből a válogatott együttes kikerül. A keretben 14 játékos és 3 tartalék szerepel, de egyetlen aradi futballista sincs sem a kerettagok, sem a tartalékok sorában. A válogatott keret a következő:

Kapus: Pavlović (Ripensia).

Hátvédek: Bürger (Ripensia), Spera (Venus), Domján (Carpati).

Fedezetek: Vintila (Rapid), Feraru (Venus), Lupas (Tricolor), Demetrovici (Venus).

Csatárok: Bindea (Ripensia), Praszler (Juventus), Ploesteanu (Venus), Bodola (Venus), Reuter (CAMT), Dobay (Ripensia).

Tartalékok: Sadovski (Juventus), Juhász (GAO), Duce (Sp. Studentesc).

Május elsején kiképző-gyakorlatra hívják be a tartalékosokat

Kik kapnak felmentést a kiképző gyakorlatok teljesítése alól? — A behívások rendjéről még nem történt intézkedés

Bucarestből jelentik: A nagyvezérkar tudomására hozza a tartalékos tiszteknek, altiszteknek és alsóbb rangú katonáknak, akik ideiglenes szabadsági állományban (ia vatra) vannak, a következőket:

A május 1-én megkezdődő kiképző-gyakorlatok alól felmentést vagy halasztást nem engedélyeznek, csak a következő esetekben:

1. Mentessülnek a gyakorlati kötelezettség alól: a miniszterek, a diplomáciai testület tagjai, akik külföldi román követségeken vagy konzulátusokon tartózkodnak;

2. Fel vannak mentve a gyakorlatok alól a PTT. és CFR tisztviselők, akik mozgósítás esetén mentesítettek, továbbá fogházörök, azok a tiszték, altisztek és katonák, akik a Straja Tárjinnél vannak beosztva a következő helyeken: a Straja Tárü parancsnoksága, az utbaigazító központok parancsnokai (Breaza, Sepsiszentgyörgy, Predeal), tartományi parancsnokságok és légio-parancsnokságok, végül tartományi utbaigazítók (indrumatori).

A tanulmányaikat külföldön végző diákok szintén mentessülnek az intézetük hivatalos és az ottani román követség által látogatott bizonyítvány alapján. Hasonlóképpen

mentesek a gyakorlatok alól azok is, akik állami küldetésben külföldön tartózkodnak, az őket külföldre küldő hatósági intézmény hivatalos bizonyítvány alapján.

3. Elhalaszthatják a kiképző-gyakorlatot (azonban csak kivételesen és csak egy alkalommal ebben az évben) azok, akik a gyakorlat tartama alatt betegek és ezt az illetékes katonai csapatot orvosának bizonyítványával igazolják, vagy pedig, ha a beteg ez nem látogathatná meg, úgy annak a garnizonnak a katonai orvosa kell igazolja a betegség fennállását, ahol az illető lakik. Minden kérvény, amelyben halasztást, felmentést kérnek, az illetékes hadtestparancsnoksághoz nyújtandó be. Felhívják a figyelmet arra, hogy a nagyvezérkarhoz vagy a nemzetvédelmi miniszteriumhoz közvetlenül beadott ilyenirányú kérvényeket figyelmen kívül hagyják.

A fentiekkel kapcsolatban megemlítjük, hogy ennek a rendelkezésnek megfelelően tehát, ha bárki kiképző koncentrációra behívást kapna, haladéktalanul köteles jelentkezni csapatotesténél, felmentést csak azok élvezhetnek, akik a fent említett kategóriákba tartoznak. A kiképző-gyakorlatra való behívások rendjéről ezideig még nem történt semmiféle intézkedés.

Repülőgépen Berlinbe utazott a jugoszláv külügyminiszter

Berlinből Budapestre át tér vissza Cincár-Markovics — Pál régensherceg hivatalos római látogatása

Belgrád. (Rador.) Markovics külügyminiszter kedden délelőtt repülőgépen Berlinbe utazott, hogy Ribbentrop német külügyminiszter meghívásának eleget tegyen.

A Politika című lap megállapítja, hogy a jugoszláv fővárosban elterjedt hírek szerint Cincár-Markovics külügyminiszter berlini látogatása tisztán a tájékozódást szolgálja.

Jugoszláv körökből származó értesülés szerint Cincár-Markovics külügyminiszter berlini látogatása után egyenesen Budapestre utazik a jugoszláv—magyar megállapodás aláírására.

A jugoszláv külügyminiszter kíséretével együtt kedd délután érkezett Berlinbe. Jugoszlávia külügyminiszterét és kíséretét érkezése alkalmával Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter fogadta több magasrangú külügyminiszteri tisztviselő társaságában és jelen volt a fogadtatásnál a jugoszláv követség tisztviselői is. Az előkelő vendégek részére az Adlon-szállóban nyitottak lakosztályt. A késő délutáni órákban Ribbentrop és Markovics beható megbeszélést folytattak, majd este Ribbentrop az Esplanade-szállóban estebédet adott Cincár-Markovics és kísérete tiszteletére.

A jugoszláv külügyminiszter szerdai programjának első pontja az a villásreggeli, amelyet Ribbentrop külügyminiszter magánlakásán ad tiszteletére. A villásreggeli után a két államférfi tanácskozássra ül össze. Szerdán

Hitler kancellár kihallgatáson fogadja a jugoszláv külügyminisztert, aki csütörtökön utazik el Németországból.

A Havas ügynökség jelenti: Ciano gróf és Cincár-Markovics velencei találkozásának célja az volt, hogy megvizsgálják a szoros politikai együttműködés lehetőségét Olaszország, Albánia, Magyarország és Jugoszlávia között. E politika alapjait Teleki magyar miniszterelnök és Csáky külügyminiszter utóbbi római látogatása alkalmával vetették meg. E terv megvalósításának elemi előfeltétele a Budapest és Belgrád közötti közeledés volt. A Havas jelentése szerint kétség sem férhet ahhoz, hogy e célt teljes mértékben elérték.

Pál régensherceg Rómába utazik

Velence. Pál, jugoszláv régensherceg május hónap kilencedikén hivatalos jellegű látogatásra Rómába utazik. A látogatásnak az a célja, hogy még jobban kidomborítsa azokat a baráti érzelmeket, melyek Olaszországot és Jugoszláviát egymáshoz fűzik. A látogatást és annak részleteit Ciano gróf olasz és Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszterek a velencei találkozó alkalmával beszéltek meg.

„URANIA-PREMIERMOZGO” TEL.: 12—32

Legyen Ön is részese a sikernek!

JRANETTE MACDONALD és EDDY NELSON: SZERELMESEK 3-kor másrészt hely. 5, 7.15, 9.30 RENDES HELYARAK!

Jön!

E. ZOLA:

„Állat az emberben”

JEAN GABIN, SIMONE SIMON,

Rendezte: JEAN RENOIR

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

A Magyar Népközösség bánsági vezetői közbelépést kérnek a vállalatok személyzeti ellenőrzésének enyhítése érdekében

A Bánságban több ezer állampolgársággal nem rendelkező magyar alkalmazott van

Temesvárról jelentik: A közelmúltban beszámoltunk arról, hogy a zombolyai Bohn téglaágyár százötven magyar nemzetiségű és állampolgársággal önhibáján kívül még ma sem rendelkező munkásának kenyeré került veszélybe a nemzeti munka védelmi törvény rendelkezéseiből kifolyólag és — mint ismeretes — ugyszólván az utolsó percben sikerült csak megakadályozni, hogy ezek a munkások ne veszítsék el állásukat. A zombolyai munkások feje felül ideig-óráig elmúlt a fenyegető veszedelem, ezzel szemben most mindazok a kisebbségi vállalati alkalmazottak súlyos helyzetbe jutottak, kiknek állampolgársági helyzete elintézetlen.

Mint ismeretes, a nemzetgazdasági minisztérium utasítása értelmében a jövő héten országsterületre és így a Bánság területén is kezdetét veszi a vállalatok személyzeti ellenőrzése. Ez az ellenőrzés arra irányul, hogy a vállalatok bejuttassák a nemzeti munka védelméről szóló törvény intézkedéseit és tényleges személyzeti állományuk megfeleltetéséhez a minisztériumhoz arról benyújtott névsor összeállítására. A meginduló ellenőrzésről a Bánságban Faur Lívius mérnök, körzeti iparfelügyelő, már köriratban értesítette a vállalatokat. A körlevélben, amelyet Marta Alexandru dr. temesi királyi helytartó is ellenjegyzett, az iparfelügyelő rámutat arra, hogy az ellenőrzést a legnagyobb szigorúsággal és pontossággal fogják végrehajtani, szükség

esetén az ellenőrző bizottság a helyszínen is kiszáll és éppen ezért minden alkalmazottnak készenlétben kell tartania a szükséges iratokat, köztük elsősorban az állampolgársági igazolványát.

A körirat tartalma a legsúlyosabb aggodalmakat keltette a bánsági Magyar Népközösség vezetői körében. Köztudomású ugyanis, hogy Temesvár és Temes-Torontálmegeye területén több ezerre tehető azoknak a máról-holnapra kezük munkájából élő kisembereknek a száma, akik a legkülönbözőbb körülmények folytán mindmáig nem jutottak állampolgársági bizonyítvány birtokába.

Ezek a kisegzisztenciák, akiknek egy része ugynevezett „dovada speciala“-val, egy része pedig még azzal sem rendelkezik, már csak általános rendezésről remélheti, hogy a román állampolgárság birtokába jusson. Erre nézve az utóbbi időben, felsőbb részről biztató jelek mutatkoztak is, mindaddig azonban, amíg törvényes uton az állampolgársági kérdést nem rendezik, ezeknek az embereknek a sorsa örök bizonytalanság és a holnaptól való rettegés marad.

Miután a végrehajtásra kerülő személyzeti ellenőrzés során a bizottság ragaszkodik az állampolgársági igazolvány felmutatásához, a vállalatok is kénytelenek alkalmazottaiktól ennek az okmányoknak a felmutatását követelni. Kihágás esetén nagyszámú pénzbüntetéssel sújtják a munkaadó vállalatokat, amelyek az előálló helyzet kényszere alatt máris sok esetben közölték rendetlen állampolgárságu alkalmazottaikkal, hogy nem tarthatják tovább őket. A kényerükben veszélyeztetett kisegzisztenciák részéről már most is igen sok ilyenirányú panasz és sürgető kérelem futott be a Magyar Népközösség bánsági irodájához. A Népközösség vezetői, értesülésünk szerint, úgy határoztak, hogy lépéseket tesznek a kolozsvári központnál, amelynek figyelmét felhívják az előálló, súlyos következményekkel fenyegető helyzetre és intervencióra kérik fel a felelős kormánytényezők előtt a kényerükben veszélyeztetett sok ezer magyar nemzetiségű munkások és tisztviselők érdekében.

A bánsági Népközösség ugyanakkor a helyi hatóságoknál is igyekszik eljárni a személyzeti ellenőrzés várható következményeinek elhárítására és nyomatékosan kifejezést ad annak a nézetének, hogy a nemzetgazdasági minisztérium intenciója semmiesetre sem az, hogy olyanok veszítsék el az állásukat, akik jogszerűen ma is román állampolgárok és csupán sajnálatos, külső körülmények folytán maradtak ki az állampolgári névsorból.

Titokzatos autó rohant bele Roosevelt amerikai elnök gépkocsijába

Felémeliék az amerikai kémelhárító szervezetek költségvetéseit

Washington. Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnököt majdnem gépkocsi szerencsétlenség érte. Az eset körülményei rendkívül figyelemre méltóak s valószínű, hogy alapos nyomozást váltanak ki.

Roosevelt elnök Virginia államban volt, ahol a fiát látogatta meg. Tekintettel arra, hogy

a látogatás teljesen családi természetű volt, az elnök útjának nem adtak hivatalos jellegű, vagyis az elnök — amint mondani szokás — rangrejtve utazott. Hazatérésekor, de már Washington határában

egy szembejövő gépkocsi szinte belerohant az elnöki kocsiába. Roosevelt gépkocsijának a vezetője csak az utolsó pillanatban, a szembe jövő kocsitól néhány centiméternyire tudta megállítani a gépkocsit.

Az elnök kíséretében levő rendőrügynökök igazitolni akarták a másik kocsi utasait, de nem sikerült, mert az folytatta útját s nem állott meg akkor sem, amikor erre a rendőrügynökök kiáltozva felszóllították.

A kocsi utasainak kiletét még nem sikerült megállapítani.

Az eset híre nagy feltűnést keltett Washingtonban.

Az Egyesült-Államok közvéleménykutató intézete utóbb kérdésekkel fordult a társadalom minden rétegéből kiválasztott emberekhez. Az első kérdés az volt, hogy helyeslik-e Roosevelt legutóbbi izenete alapján összehívandó nemzetközi értekezlet tervét, mint a béke megmentésére irányuló kísérletet. A válaszok 73 százaléka igen volt.

A másik kérdés aziránt érdeklődött, hogy mint vélekednek a megkérdezettek, melyik állam robbantja ki a háborút. A válaszok 62 százaléka szerint Németország egyedül, 12 százalék szerint Olaszország egyedül és 20 százalék szerint a két állam együtt. A harmadik kérdés aziránt érdeklődött, hogy vajon a világháboruban győztes hatalmak Németországgal szembeni viselkedése jogos és helyes volt-e? A megkérdezettek 60 százaléka igennel válaszolt, 40 százaléka nemmel.

A hadügyminisztérium egyik hivatalnokai jelentette, hogy a legfőbb hadvezetőség a kémelhárító és az értesítésszerző osztály megerősítésére gondol, hogy jobban figyellemmel kísérhessék az európai helyzetet és jobban megóvhassák a honvédelemmel kapcsolatos titkokat. A kongresszus helybenhagyta a kémelhárításra szánt alan 50 százalékos felemelését.

Négy közvetlen személyvonatpár közlekedik május 15-től kezdve — Aradon át — Temesvár és Nagyvárad között

Közvetlen gyorsvonali összeköttetés létesül Arad és Kolozsvár között

Temesvárról jelentik: Az új vasúti menetrend május 15-ikén lép életbe. A temesvári vasúti forgalmi felügyelőség a maga részéről már kidolgozta a bánsági s a felügyelőség területén lévő menetrendi tervezetét.

Érdekes újítások lesznek május 15-ikével a Temesvár—Arad—Nagyvárad forgalomban. Tekintettel arra, hogy Csehszlovákia megszűnt mint önálló ország az eddigi Temesvár—Arad—Nagyvárad—Halmi—Karlsbadot összekötő 307—308. számú gyorsvonatpár menetirányát teljesen megváltoztatták. Ezek a vonatok továbbra is közlekednek ugyan Temesvár—Arad—Nagyvárad között, el- lenben Nagyváradról nem mennek tovább Karlsbadba. Ehelyett közvetlen összeköttetést létesítenek ezen a vonalon Kolozsvár és Csernovitz felé.

Az egyik gyorsvonat Temesvárról déli 12.13 órákor fog indulni (az eddigi reggel 8.30 óra helyett) és délután 15.57 órákor érkezik Nagyváradra. A másik gyorsvonat — az ellenvonat — Nagyváradról déli 10.46 órákor indul és délután 14.19 órákor érkezik Temesvárra. Ezekhez a vonatokhoz közvetlen kocsikat csatolnak, amelyek Temesvárról Cernăuțiig járnak, közvetlen csatlakozással Nagyváradon és Kolozsváron. Így direkt vasúti összeköttetés létesül Temesvár és Cernăuți között s ebbe a forgalomba bekapcsolódik Nagyvárad és Kolozsvár is. Még nincs eldöntve, hogy a közvetlen kocsik csak az első és második kocsiosztályból állanak-e, vagy lesz harmadosztályú kocsik is — valószínűnek tartják azonban, hogy az utóbbiakból is lesznek közvetlen kocsik. A lényeg mindenesetre elsősorban az, hogy azonnali csatlakozások és összeköttetések lesznek ezen a hosszú

vonalon.

A gyorsvonatpáron kívül Temesvár és Nagyvárad között május 15-étől kezdődően négy közvetlen személyvonatpár fog közlekedni. Ezt a forgalmat tehát nem motorossal bonyolítják le, sem pedig az Aradon való megszakítással, illetve át- szállással. A forgalmi felügyelőség éppen azt akarta kikerülni, hogy a Temesvárról Nagyváradra utazóknak Aradon át kelljen szállniok. A Temesvár és Nagyvárad közötti viszonylatban így minden tekintetben megjavul a forgalom. A négy közvetlen személyvonat Temesvárról 0.21, 8.20, 14.30 és 19.49 órákor indul és Nagyváradra 4.47, 12.53, 19.24 és 0.31 órákor érkezik. Nagyváradról az ellenvonatok 2.35, 7.20, 14.30 és 18.24 órákor indulnak s Temesvárra érkeznek 7.22, 11.56, 19.26 és 22.51 órákor. A menetrend összeállításánál gondoskodás történt arra nézve, hogy ezeknek a személyvonatoknak is Nagyváradon közvetlen csatlakozásuk legyen Kolozsvárra és Kolozsvárról.

A többi fő- és mellékvonalon a bánsági vonatok menetrendje nagyjában ugyanaz marad, mint eddig, néhol az indulás, vagy érkezés néhány perces eltolódásával. A Simplon-express az új menetrend szerint is Zombolyán át közlekedik, de Belgrádot azonban nem érinti, mivel Belgrád táján még nem készült el az ehez szükséges összekötő vonal.

Az Aradi Közlöny munkatársa a május 15-iki menetrend változással kapcsolatban érdeklődött az aradi CFR. forgalmi hivatalban az aradi vonat- zású indulási és érkezési időpontok után, azonban itt erre vonatkozólag még nem tudtak semmiféle felvilágosítást nyújtani.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 .. || Egy hónapra 70 ..

Fogjunk legyeket, exportra!

Négy millió darab légyről cikkeztek az amerikai sajtó. Arról a négy millió légyről, amit a világkiállításon naponta a levegőbe engedtek azért, hogy egy szenzációs új tanterv alapján kipusztítsák őket. Whalen, a newyorki világkiállítás tanácsos informálta a sajtót, közölte a látóival, hogy annak ellenére, hogy a mocsaras Ellsching területén épült, se szunyog, sem pedig egér rovar gátja majd a kiállítás látogatóit. Hogy a testet alátámassza, határozta el magát Whalen arra, hogy négy millió legyet engedjen naponta a levegőbe. Amerikában természetesen már több vállalkozás létesült, hogy elő tudják állítani a „légy-szükséglet” ami végeredményében a gigantikus méretű kiállítás egyik legjobb attrakciója lesz.

Tekintve, hogy a kiállítás hónapokon keresztül tárja hámulói elé a csodákat, nem lehetetlen, hogy a „légy-előállító” vállalatok is kimerüljenek, s volna tehát Európában is hozzákezdeni a légy-gyűjtéshez, ami később kitűnő üzlet lehet az európai számára. Kiseb forgalmu iradókban atisztviselők, megcsappant üzletmenet miatt a kecskedők, valamint kevésbé látogatott közhivatalok iradók, eredményesen működhetnének közre a légy-gyűjtés terén. Esetleg nemzetközi konferenciákon részvevő politikusok is fellendíthetnék az amerikai exportot. A Népszövetség kész személyzetével együtt minden további nélkül átkepezhetné magát a légyvadászra s ezzel valószínű hozzájárulna Európa gazdasági helyzetének jobbrafordításához, figyelembevéve azt, hogy a Grower Whalen prima dollárért vásárolja maja legyeket.

— ZUCHI TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.80 és fél, London 20.86 és egynegyed, Newyork 44.5 és brüsszel 74.95, Milánó 23.45, Amszter-Berlin 178.75, Szófia 540, Varsó 84, Bucuresti 3.25.

— ISBA UTAZIK A BELGA KIRÁLY. Antik: A Jour értesítése szerint a belgyár folyamán, vagy legkésőbb az Párisba látogat, Párisban nagy előkérténnek a belga király fogadására.

— Jerry francia nagykövet bemutatkozása. Bucaresti. Ofelsége II. Carol király felől kihallgatáson fogadta Thierry burancia nagykövetet, aki a szokásos külközött bemutatáta nagyköveti megbiz-

— mán nagykövet a Jugoszláv régensnél. (Rador.) Cadere Victor, Románia belgyvete, hétfőn délelőn hosszabb kihallgatást meg Pál régenshercegnél.

— Nemzetkisebbségi Kongresszus vezérszavart. Temesvárról jelentik: Uexand Félix báró, az európai nemzetkongresszusának vezértikára, aki mániában tanulmányvuton van, vasvárra érkezett. Uexküll-Gyllenband tovább utazott Nagyszebenbe.

— Nemzetvédelemért. Bucaresti. Constanta 110 török nemzetiségű tisztviselő üdortot intézett Calinescu miniszterelnök-jelentették, hogy fizetésükből 100—100 etvédelmi célokra ajánlanak fel. Az ak-sóbánya munkásai és tisztviselői 30 lánlottak fel ugvanerre a céira.

— Bergh megbízatása. Newyork. (Rador.) ezredes, aki megbízást kapott, hogy lt-Államok légügyi haderejét tudomá-pontok figyelembevételével vizsgálja a Buffalóba érkezett, hogy megtekint-tonai repülőgépgyárat.

— A temesvári Magyar Ház megnyitása. Jelentették, hogy Baran Coriolan dr. belgyvi al-miniszter intézkedett a temesvári Magyar Ház-nak újból való megnyitása ügyében. Mikó Imre dr. a Magyar Népközösség Bucuresti-i irodájának vezetője, tegnap értesítette a népközösség temesvári osztályát, hogy a belgyminisztérium az erről szóló rendeletet Marta Alexandru dr. királyi helytartóhoz küldi. Valószínű, hogy a Magyar Ház megnyitása még ezen a héten megtörténik.

— Martini híboros halála. Rómából jelentik, hogy vasárnap elhunyt Martini híboros, a vatikáni javak legőbb kezelője.

— FELKUTATJAK ATTILA SIRJÁT. Pettau városka régészeti társasága elhatározta, hogy a nyár folyamán felkutatja Attila sirját. Német monda szerint a mai Pettau város helyén állott egykor Petobia, Pannoniának fővárosa. A város környékén gyakran találtak értékes régészeti leleteket. A közeli Haidine falu határában emelkedő dombrol a néphit azt tartja, hogy ott temették el Attila királyt. A régiségkutatók most elhatározták, hogy felásatják a dombot és megállapítják, mi igaz a mende-mondából.

— A kormány gondoskodása a bírói karról. Mint ismeretes, Victor Iamandi igazságügyminiszter terveje alapján a bírói kar részére havi 1100—1800 lei pótlékot fizetnek. A pótlékok összegét fel is vették az ezévi költségvetésbe és évenként négy részben fizetik ki, minden negyedév első hónapjában. A jelenlegi pénzügyi helyzetet alapul véve, amikor fokozott mértékben kell eleget tenni a nemzetvédelem követeléseinek, a kormány a bírák fizetési feltételeit nem tudta jobban emelni. Ennek ellenére a fizetéspótlékok mégis hozzájárulnak ahhoz, hogy a bírák életszínvonalát emeljék. Mindenesetre ez a gyakorlati kezdeményezés az igazságügyminiszternek a bírói karról való gondoskodását bizonyítja és visszatükrözi az egész kormány-nak megértő magatartását. A bírák életfeltételeinek biztosítása elsőrendű szükségesség volt, hiszen ők az állam életében egy magasabbrendű hivatást töltenek be és nem engedhető meg az, hogy jobb megélhetésükért mással is foglalkozhassanak. Fizetésükön kívül nem lehet más jövedelmük. Victor Iamandi és a kormány magatartása velük szemben azt bizonyítja, hogy széleskörű gondoskodásukkal egy igen jelentős kötelességet teljesítettek. Ez a magatartás mindennél nagy meglepődést váltott ki, akárcsak az igazságügyminiszternek az a dicséretes kezdeményezése is, amellyel diplomás fiatalok százait juttatta álláshoz az igazságszolgáltatásban. Az új rendszer erélyes kézzel és széleskörű gondoskodással orvosolja a mult hibáit.

— NE JÁTSSZ A FEGYVERREL! Súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt az aradme-gyei Kuvin községben. Cuc Vasile községi alkalmazott a rendőrok szolgálati szobájában tartózkodott és eközben magához vette az egyik rendőr szolgálati revolverét, melyről nem tudta, hogy töltve van és ezért játsszani kezdett vele. A revolver elsült és a golyó a szomszéd szobában alvó Breban Gheorghe premilitárt találta el. A golyó Breban állán hatolt he és több fogat ki-törte. A sebesültet az aradi központi kórházba szállították és a szerencsétlenség ügyében megindult a hatósági eljárás.

— Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztálya értesíti tagjait, hogy a mára hird-etett Casolai menedékház közgyűlése elmarad s azt május hónapban tartják meg.

Hadgyakorlat a Földközi tengeren

— Tengeri nagy úrnak alássan jelentem, ezt a kacsát löttük!

— Petőfi emlékünnepeit rendeznek Segesváron a költő halálának 90-ik évfordulóján. Segesvárról jelentik: A Petőfi-emlékbizottság ez évben, a költő hősihalálának 90-ik évfordulóján, a szokottnál nagyobb és bensőségebb ünnepeit keretében akar áldozni a lángelkű magyar költő emlékének és halhatatlan szellemének. A bizottság ezt a napot a romániai magyarság feleltethetetlenül emlékezetes ünnepevé akarja avatni és ezért már most, az ünnepele előtt négy hónappal, megkezdte az előkészületeket, hogy az emlékünnepele valóban olyan legyen, amilyen-nek szánták: a nagy magyar költőhöz és a világszabadság bajnokához méltó. Felvilágosítá-sokkal dr. Gábor István ügyvéd szolgálat, Sighi-soara, Str. Azilului No. 4.

— Új vasutvonal Brád és Déva között. Brádról jelentik: A Brád—Déva városokat összekötő vasutvonal munkálatai már megkezdődtek. A vasutvonal irányát most jelölik ki a mér-nökök és szakemberek. A brádj lakosság örömmel vette tudomásul, hogy rövidesen elkészül az új vasutvonal, amely utján közvetlen kapcsolatot teremthetnek Dévával s ezáltal a nehéz szállítá-si viszonyok miatt előállott drágaságot remélhe-tőleg rövidesen sikerül letörni.

— BARD OSZKAR ORVOSI KITÜNTETÉSE. Kolozsvárról jelentik: Bard Oszkár, a kitűnő er-délyi író és költő tudvalevően Szamosmegyében körorvos. A jeles poétát most, mint buzgó kör-orvos, a közegészségügy terén kifejtett érdemei elismerésül az elsőosztályú egészségi érdemrenddel tüntették ki.

— A külföldi állampolgársági cégtulajdonosok engedélyének felülvizsgálása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja azokat a külföldi állampolgársági cégtulajdonosokat, kiknek cége 1925. után létesült és 1931. április 10-ikén már be volt jegyezve a törvényeszknel, vagy iparhatósági igazolvánnyal rendelkezett, hogy jelentkezzenek május hó 15-ig a kamaránál (6. sz. szoba) és hozzák magukkal a miniszteri engedélyt, amelynek alapján cégiük annak idején bejegyzést nyert, vagy iparigazolványt kaptak. Ez az utolsó határidő, amelyet többé nem hosszabbít meg a kamara.

— Tiránában román napilap fog megjelenni. Tiránából jelentik a Rador: Az olasz kormány engedélyt adott, hogy Tiránában „Macedonia” cím alatt románnyelvű napilapot indítsanak. A napokban várják azoknak a román újságíróknak az érkezését Tiránába, akik a szerkesztési munkálatakat fogják végezni.

— A postaigazgatóság rendet teremt. Bucaresti. A posta és távirada igazgatósága rendeleté-re, mintegy 50 különböző szabálytalanságokat el-követett tisztviselőt elbocsájtottak a szolgálatból, míg huszat felfüggesztettek állásából.

— Aradi gazdasági cikk egy finnországi szak-lapban. A Finnországban megjelenő „Työ ja Voitto” című (Munka és haszon) című folyóirat leg-utóbbi száma érdekes aradi vonatkozású cikket közöl Szeredy Gyula aradi banktisztviselő tollá-ból. Az említett lap külön oldalt szentel a szövetkezetek kérdésnek és ezen az oldalon a cikkek es-peranto nyelven jelennek meg. A lap ezen olda-lán esperanto nyelven közli Szeredy Gyula cik-két, amely az általa kidolgozott pénzrendszer, az ugynevezett Me-Ka rendszer tervezetét ismerteti. Erről a rendszerről annak idején az Aradi Köz-löny is több tájékoztató riportban számolt be.

— Beszűnteti működését az aradi gázgyár május 1-én. Az aradi városi üzemek igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy az aradi gázgyár május elsején beszűnteti működését.

— Borzalmas tüzvész pusztított Baltiban. Bucarestből jelentik: Baltiban tűz ütött ki a zsidó hitközség tulajdonát képező egyik házban, a Re-gele Carol utcában. A lángok átterjedtek több szomszédos épületre és az egész városnegyedet elpusztulással fenyegették. A kár eddig is meg-haladja a többmilliót. Az a gyanu merült fel, hogy gyujtogatás történt.

— Hogyan áll a dollár leértékelése? Was-hingtoni jelentés alapján híradás jelent meg egyes sajtóorgániumokban arról, hogy az USA a dollár leértékelését végrehajtja. Ma az Argus szintén amerikai hírforrásra való hivatkozással a követ-kezőket közli: „Az ellenzék javasolta, hogy von-ják meg az amerikai elnöknek azt a jogát, hogy a dollár értékét ötven százalékig leértékelhesse. A kongresszus azonban ezt az indítványt azon-nal elvetette.”

— MAGYAR SZINTARSULAT TEMESVÁR-ROTTI. Temesvárról jelentik: A Thafia kolozsvári szintársulat prózai és énekes együttese a jövő hét elején Kádár Imre igazgató vezetésével Temesvár-ra érkezik és megkezdji a városi színházban egy hónagra terjedő vendéjátékát.

Az angol kereskedelmi bizottság tárgyalásai Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A Bucurestibe érkezett angol kereskedelmi bizottság az Athéne Palaceba szállt meg, ahol lakosztályt foglaltak le részükre.

A bizottságot az angol petroleum vállalatok főbb képviselője, továbbá néhány gabona, fa és gyapjú importvállalat megbízottja kísérték el Bucurestibe. A legnagyobb angol kereskedelmi házak képviselői között található Kessler, a Royal Dutch petroleum konszern megbízottja is.

Ez az első ilyen nagyszabású angol küldöttség, amely Romániát felkeresi. A bizottság nemcsak a román—angol cserelehetőségeket fogja megtárgyalni, hanem tanulmányozni kívánja egy nagy ipar létesítését is az országban. Elsősorban a vegyipar kifejlesztését fogják tanulmányozni, amely festékeket és gyógyszereket gyártson. Ez az ipar ellátna az egész kelet és közép-európai piacot termékeivel.

Sir Frederic Leith, a bizottság elnöke és felesége Sir Reginald Hoare, bucurestii angol követnél ebédelt. Tegnap délután az elnök kihallgatáson jelent meg Armand Calinescu miniszterelnök előtt.

Ma pedig Mihaela Constantinescu nemzetgazdasági miniszter és I. Bujoi alminiszter fogadják kihallgatáson. A tulajdonképeni gazdasági tárgyalások csak ezután kezdődnek. Addig a kormány kijelöli a román bizottság tagjait is. A bizottság kíséretében levő kereskedelmi vállalatok megbízottai már ma érintkezésbe lépnek az illetékes román körökkel.

A "Tribuna" című olasz lap legutóbbi számban bucurestii táviratot közöl, amely szerint román politikai körökben kijelentették, hogy Románia nem csatlakozik semmiféle olyan diplomáciai vagy politikai akcióhoz, amely Németország bekerítését célozza. Románia nem vesz részt olyan világnézeti harcban sem, amelynek éle a tekintély államok ellen irányul.

John Aslam angol képviselő, a Bucurestibe érkezett angol bizottság tagja a "Semnalul" című lapnak nyilatkozott a két ország közötti gazdasági kapcsolatokról és a jövőbeni tervekről. Az angol képviselő többek között ezeket mondta:

— Ha mindkét részről jó akaráttal folytatjuk elmúlt évi politikánkat, biztos alapokon nyugvó kereskedelmi egyezményt sikerül kötni. Meg vagyok győződve róla, hogy Anglia minél szorosabb gazdasági kapcsolatot akar teremteni Romániával és hiszem, hogy Románia hasonlóképpen gondolkodik. A most folyó tárgyalások során meg fogjuk találni a megegyezéshez vezető utat. Miután lan-cashirei vagyok egy olyan gazdasági közösséget képviselek, amelynek óhaja, hogy a romániai textil-exportot növelje, azonban azt is tudom, hogy eredményt csak akkor fogunk elérni, ha mi angolok minél nagyobb mennyiségű árut fogunk importálni Romániából. A kereskedelmi forgalom ma nem lehet egyirányú. Hiszem, hogy Romániának nagy lehetőségei vannak és termékei főleg élelmiszerei jó piacot kell találnak Nagybritanniában.

A román fővárosban időző angol bizottság tagjai a tegnapi és a mai nap folyamán beható tárgyalásokat folytattak a főváros kereskedelmi és gazdasági életének több számottevő egyéniségével. Érintkezést kerestek azokkal a vállalatokkal, amelyek a behozatal, kivitel terén Angliával összeköttetésben állnak. A megbeszélések folyamán meghallgatták az összes panaszokat és a bizottság tagjai mindent igyekeznek elkövetni annak érdekében, hogy a jelenlegi kapcsolatokat zavaró akadályokat kiküszöböljék. A tárgyalások még néhány napot igénybe vesznek és hivatalos helyen kijelentjük, hogy angol részről mindent elkövetnek, hogy a két ország közötti normális kereskedelmi és gazdasági viszonyt helyreállítsák. Ennek érdekében a román kereskedőknek az angol piacokon egész sor könnyítéseket és kedvezményeket biztosítanak. A romániai nagyipar és pénzügy világ képviselői szívesen villásreggelit adnak az angol küldöttség tiszteletére.

Az angol sajtó a brit delegáció bucurestii utjával kapcsolatban leszögezi, hogy a tárgyalásokat folytató bizottságnak nincsen szándékában kereskedelmi egyezményt kötni Romániával, hanem megtalálni azokat a módokat, amelyek lehetővé teszik az angol—román viszony belterjesebb kihasználását. Így többek között tanulmányozni fogják a román piacon való technikai együttműködés lehetőségét. Ezzel kapcsolatban idejében felvetik az érintkezést egyes gyapjatszövő üzemekkel és más angol ipari központokkal, amelyek hajlandók a romániai gazdasági kincsek kiaknázásában résztvenni. Nagy jelentősége van annak a körülménynek is, hogy az angol tőke részvesz a román ipari életben. Így például a román petroleum iparban összesen öt milliárd lei van befektetve. Az angolok részéről a lehetőségek nagyobbak és Romániának nemcsak a pénzügyi segítségére van szüksége, hanem hidak, kikötők, gabona- és hajók építésére és technikai munkákra is.

Ítéletek a hirhadt bucuresti-aranycsempészési ügyben

Bucuresti. Az illovi törvényszék Garlesteanu bankár és társai aranycsempészési ügyében tegnap hirdetett ítéletet. Három évi és hat hónap börtönbüntetéssel sújtotta a szökésben lévő Constantin Flaviant, Filin Komorovskit, Lazar Ericket és Róbert Lobelt. Garlesteanut és Zaharescut 2—2 évi börtönbüntetésre és 1—1 millió lei bírságra ítélték. Triteanu hat hónap börtönt és 50 ezer lei pénzbírságot kapott. Xenj volt minisztert és feleségét, bűnrészesség címén 6—6 hónapi börtönbüntetésre ítélte a törvényszék.

TESTA

A legbiztosabb hűlés ellen

Megszavazta az angol alsóház a pénzügyi javaslatokat

Sir John Simon kincstári kancellár 500 millió fontot irányzott el hadicélokra — „Világháborús magaslatocon” jár az új angol adókulcs

London. Feszült érdeklődés előzte meg Sir John Simon angol kincstári kancellár költségvetési beszámolóját, amelyet kedden délután mondott el az angol alsóház ülésén. Az alsóház palotájának folyosóján nagy csoportokban gyülekeztek a képviselők, akik behatóan foglalkoztak a kincstári kancellár várható költségvetési beszédéről. Időközben feltűnt a folyosón Sir John Simon is, aki jóízűen felnevetett, amikor a folyosó egyik ablakán keresztül az uccára tekintve észrevette, hogy a palota előtt elrobogó társadalmi hitelszövetkezeti intézet propaganda autóján az alábbi felírás volt olvasható: „Legelőször a bankárokkal a lövészárkba.”

Az alsóház ülésének megnyitása után Sir John Simon emelkedett szólásra és rövid beszédben ismertette a költségvetés adatait. — Hangsúlyozta a kincstári kancellár, hogy az utóbbi idők nemzetközi eseményei mennyire megreszkettették a nemzetközi gazdasági életet. Az angol gazdasági élet azonban csodálatos rugalmassággal viseltetett a megrázkodtatásokkal szemben és felülemelkedett a válságpontokon. Ezután behatóan foglalkozott a hadicélokra fordítandó összegekkel. Többek között

közölte, hogy a honvédelmi és légvédelmi célokra 400 millió fonsterlinget fordítanak, ebből 254 millió 500 ezer fontot külföldi kölcsönből, a többit pedig kölcsönként elő. Részletezte ezután a kincstári kancellár az 1939—1940-es költségvetési adójövedelmét, amelynek összege 444 ezer fontot tesz ki. Felsorolta különböző pótdadókat és a különböző adókulcsokat. Bejelentette ezután Sir John Simon, hogy a kereseti adó kulcsát megemelik és utalt arra, hogy az a jelenlegi körülmények között minden idők csúcspontját érte el. Jelenleg ugyanis egy font 5 shilling és 6 penny adó esik. Rámutatott a kincstári kancellár arra is, hogy az elmúlt világháború ideje alatt nem volt ilyen magas az adókulcs, amelynek újabb emelése károsan csökkentené a gazdasági élet szilárdságát. Kijelentette azonban a kincstári kancellár, hogy bármilyen súlyos is legyen a költségvetés által az országra háruló teher, a lakosság szívesen vállalja azt, mert tudatában vannak annak, hogy anyagi erőfeszítéseik a világbéke céljait szolgálják.

Az alsóház ideiglenesen megszavazta a pénzügyi természetű javaslatokat.

Csehország és Morvaország beolvad a német birodalomba

Felmondották gazdasági szerződésüket az Egyesült-Államoknak

A Bucurestiben megjelenő Capitala című napilap prágai híradás nyomán azt közli, hogy április 28. után — amikor ugyanis Hitler birodalmi vezér és kancellár nagyszabású beszédet mond a birodalmi gyűlés előtt — megszűnik a német protektorátus ügy Csehországban, mint Morvaországban és Morvaország beolvad a német birodalomba.

A német protektorátus alatt Csehország és Morvaország felmondotta gazdasági szerződését, amely a volt állam és az Egyesült-Államok között volt kötve. A National Zeitung ezt a lépést mint támadást Roosevelt elnök ellen a szerződésben fogalt vámdíjszabályok felémelte.

Május 2-án kezdik meg Aradon a kereskedelmi és iparvállalatok alkalmazottainak ellenőr.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedők és iparosok figyelmét arra a körülményre, hogy az idén a román személyzet alkalmazásáról szóló törvény végrehajtásának ellenőrzését végző bizottság nagyobb szigorúsággal fog működni, mint az előző években. A bizottság helyszíni kiszállásokat végez majd, hogy leigazolja a január hónapban benyújtott táblázatok helyességét s kihágási jegyzőkönyveket készít ahol helytelen vagy a valóságnak meg nem felelő adatokat talál.

Az alkalmazottak bejelentésének kötelezettsége alá eső összes vállalatok utasítsák a beadott táblázatban szereplő összes személyeket, hogy vegyék magukhoz az alábbi okmányokat:

a) a román állampolgárok állampolgársági és születési bizonyítványát, munkakönyvét vagy a képesítést, esetleg a szakiskolai tanulmányokat igazoló bizonyítványokat.

b) külföldi állampolgárok foglalkozásuknak Románia területén való gyakorlására jogosító könyvecskéit, tartózkodási engedélyüket és a szakmai képesítésre vonatkozó okmányokat. (Szakmunkás-könyv.)

A bizottság május 2-ikán kezdi munkáját. Mindaddig tehát, amíg a bizottság befejezte be valamely vállalatnál az ellenőrzést, az összes személyek tartásukat fentebb felsorolt okmányokat, mert tudják felmutatni, rendezetlen helyre kell fogják kezelni őket s a törvényben előírt delkezéseit alkalmazzák velük szemben.

Szigorított sajtó-rendelet Franciaországban

Páris. (Rador.) A hivatalos lap száma rendelet törvényt közöl, amely a sajtószabadságról szóló törvény néhány szavát megváltoztatták. A törvény szerint a változásokkal a közösségi sajtó szolgálni. E célból a jövőben minden sajtóhadjárat, mely az állami közélet szétválasztására ad okot.

Felfüggesztették a német-francia sport-érintkezést!

Berlin. (Rador.) A NDB jelenti: A német birodalmi sportszövetség felfüggesztette a német-francia sportérintkezést. Ez a felfüggesztés mindaddig érvényben marad, amíg a francia kormány bizossitékot nem ad arra nézve, hogy a francia és német csapatok, szerződéseikben vállalt kötelezettségeiknek eleget tehetnek. A sportérintkezésnek a beszüntetése nem végleges, de a németek nem akarják veszélynek kitenni játékosaikat.

— Május 15-ig hosszabbították meg a 0.30 százalékos proporcionális illeték befizetési határidejét. A hat hónapnál tovább terjedő áruadósságok után esedékes 0.30 százalékos aránylagos illetékeket április 25-ig kellett volna befizetni. Az Ugir közbenjárására a pénzügyminisztérium ezt a határidőt május 15-ig meghosszabbította.

— Volt városi tisztviselő bűnügye. Az aradi törvényszék ma megkezdte Frentiu Ioan volt városi építészeti hivatali tisztviselő bűnperének a tárgyalását. Frentiu Ioan, akit a város felfüggesztett állásától, azzal vádolják, hogy különböző vizszoaléseket követett el városi telkekkel. Az Alia telepi lakók ugyanis az 1932-es árvíz után a várostól házhelyeket kaptak védettebb területeken és amikor ott építkezni akartak, megdöbbenve értesültek róla, hogy a város által adományozott helyeket Frentiu Ioan eladta és engedélyt is adott ki vevőinek a házépítésre. Az Alfa-telepi lakók nyomban a rendőrséghez fordultak, majd az ügyészségre került az ügy, ahol maga Ionescu S. Petre vezető-főügyész indította meg az eljárást a tisztviselő ellen. A mai tárgyaláson úgy a megkérő aradi polgárok, mint a tisztviselő, több tanu beidézését kérték, amit el is rendelt a törvényszék és a tárgyalás folytatását május 9-ikére halasztotta el.

— Kétszáz márká ügye az aradi bíróság előtt. Wildhirt Anton német állampolgár, aki Szászsebesen lakik, néhány hónappal ezelőtt külföldre utazott. A kürtösi határállomáson bejelentette, hogy nincs valuta nála, de a vámosság tüzetesebb vizsgálat után 200 márkát találtak zsebében. A márkát elkobozták és az eljárás megindult. A mai törvényszéki tárgyaláson dr. Rozvan Emil, a Banca Nationala képviselőjében kérte Wildhirt elmarasztalását. Wildhirt maga helyett orvosi bizonyítványt küldött arról, hogy beteg és így a törvényszék a tárgyalást felépüléséig elhalasztotta.

— A HOMOK UTAN FIZETENDŐ VÁROSI ILLETÉK. Az építészeket közelről érintő rendelkezéseket foglal magában Aradváros most életbeléptetett új pénzügyi szabályrendeletének 103. szakasza. Ennek értelmében Aradváros a Marosból kitorot homok és kavics, valamint máshonnan bányászott homok és kavics minden köbmétere után 10 lei városi illetéket hajt be. Eddig ez az illeték 2 lei volt, vagyis a város ezen a téren ötszörös illetékemelését hajtott végre. Külön illetéket állapított meg a város a válogatott kavics köbmétereire. Ez az illeték 15 lei. Az új rendelkezés értelmében a jövőben a homok és kavics bányászása csak külön városi engedéllyel történhetik, a kibányászott mennyiséget pedig a város közegei mérik fel és ennek alapján vetik ki az említett illetéket.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15-10.)

DANCIU gyógyszerár, Piata Mihai Viteazul 13. (Tel.: 15-78.)

BERNATH gyógyszerár, állomással szemben BFRGER gyógyszerár, Saguna-ut.

Vasárnap tartják meg a Mosóczy-telepi római katolikus templom bucsuját

A mosóczytelepi római katolikus templom, amelyet Szent József pártfogásába ajánlottak, névnapját vasárnap, április 30-ikán ünnepélyes külsőségek között tartják meg.

A mosóczytelepi templombucsur a aradi, gáji, ségai, mikalakai és a kádastelepi hívek kezeszt alatt körmenetben vonulnak a mosóczytelepi templomhoz, ahol résztvesznek az ünnepségen. Az ünnepélyes szentmise délelőtt 10 órakor dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, aradi plébános tartja a körmeneteket vezető lelkipásztorok segédletével és az ünnepélyes szentmise után kerül sor az aradi és a mosóczytelepi római katolikus hívek adományaiból épült új Mária-oltár felszentelésére. A mosóczytelepi templom névnapjának ünnepségeire előreláthatóan több ezer főnyi tömeg érkezik.

Negyvenötezer aradi lakost kell légvédelmi kiképzésben részesíteni

Kedden délelőtt ülésezett az aradi légvédelmi tanács, amelynek elnöke Vlad Alexandru tábornok polgármester. Megvizsgálták a gázálcok beszerzésére vonatkozó intézkedéseket és az ezzel kapcsolatos helyzet aradi vonatkozásait, valamint a különböző légvédelmi terveket. Itt írjuk meg, hogy a város légvédelmi szerveinek komoly gondot okoz annak a több 10 ezerre tehető aradi lakosnak légvédelmi kiképzése, akik ilven oktatásban eddig még nem részesülhettek. A március 6-ikán életbe lépett törvény értelmében 7-60 éves korig minden polgárt ki kell képezni, már pedig ezt

a rendelkezést csak részlegesen hajthaták végre, mert nagyon tekintélyes számú aradi lakos számára eddig semmiféle légvédelmi kiképzési lehetőség nem létezett. Összesen 45 ezerre tehető az ilvenmódon teljesen tájékozatlan aradi lakosok száma, akiket most már a legsűrűbben légvédelmi kiképzésben kell részesíteni. A városvezetés a légvédelmi szolgálat előterjesztései alapján most tanulmányozza a tömeges kiképzés lehetőségeit, amire nézve többféle megoldási terv merült fel. Ezek abban megegyeznek, hogy a 45 ezer kiképzendő számára havonkénti két légvédelmi kiképző órát tartanak majd.

Április 26-án reggel 9 órakor megkezdődik és május 15-én véget ér az állampolgárság nélkül maradt aradi lakosok összeírása

Az Aradi Közlöny részletes tájékoztatója az eddig el nem ismert állampolgári jogok érvényesítéséről

Aradváros közigazgatási ügyosztálya keddelután hozta nyilvánosságra felvilágosításait a belügyminisztérium legutóbb érkezett ismeretes köriratának gyakorlati alkalmazását illetően. Ez a rendelkezés az állampolgári névjegyzékből 1924-ben kimaradtak összeírására vonatkozik és dr. Crasnic Eugen, a közigazgatási osztály főnöke erre nézve a következőket mondotta a sajtó képviselői előtt:

— Először is meg kell állapítanunk, hogy a belügyminisztérium intézkedéséből kivételosen tulajdonképpen csak tájékoztató eljárásról van szó, bár valószínű, hogy a belügyminisztérium is szem előtt tartja a rendezetlen állampolgári ügyek elintézésének fontosságát. Az összeírásban való részvétel előfeltétele, hogy a kérvényező eleget tudjon tenni az 1924. évi régi állampolgársági törvény 56-ik szakasza követelményeinek, vagy is igazolnia kell, hogy 1918. december elsején illetőséggel bírt a csatolt területek valamelyikén, ha ez a régi Magyarországhoz tartozott. Éppen ezért a belügyminisztérium a következő igazoló okiratok bemutatását kéri a jelentkezőktől:

1. Illetőségi bizonyítvány az 1918. december elsején illetőség bizonyítására. Ez azt jelenti, hogy a kérvényező legalább négy évig megszakítás nélkül egyhelyben lakott és hozzájárult a közterhekhez.

2. A magyar állampolgárság igazolása, ami, vagy születési bizonyítvánnyal történik, vagy pedig a mag. honosság megadásáról szóló okmány bemutatása után. Természetesen a magyar állampolgárság az 1918-ig terjedő időre vonatkozik. Ettől függetlenül azonban a születési anyakönyvi kivonat mindenképpen mellékelendő.

3. A katonai helyzet igazolása

4. Annak igazolása, hogy a kérvényező nem tartja idegen állampolgárságot. Ezt az igazolást a város közigazgatási ügyosztálya esküközlő és valószínűleg hivatalból veszi majd rá a vonatkozó véleményezőket a kérvényekre.

5. Az állampolgársági rendőrség igazolása, hogy a kérvényező nem szerepel az idegenek nyilvántartásában.

6. A kérvényezőknél fel kell mutatniuk a személyazonosságát igazoló irataikat.

— A város közigazgatási ügyosztálya már szerdától, április 26-án reggel 9 órától készséggel szolgál minden felvilágosítással az érdeklődők számára. Megvizsgálják a bemutatott iratokat, tájékoztatják az érdeklődőket arról, hogy milyen iratok megfelelőek és milyen iratokra van még szükség, valamint azoknak beszerzési lehetőségeiről. Ettől függetlenül azonban

az összes érdekelteknek külön kérvényt kell bemutatniuk, valamennyi irat mellékelésével.

Ebben a kérvényben azt kell az állampolgárságra jogosult, de a nyilvántartásból annak idején kimaradt polgároknak előadniuk, hogy minden joguk meg lett volna az állampolgárság elnyerésére, de 1924-ben nem iktatták be őket az állampolgári névsorba.

Az állampolgársági névjegyzékből való kimaradást nem kell indokolniuk és nem kell igazolniuk azt sem, hogy önhittásként kivül maradtak állampolgárság nélkül, viszont hivatalozniuk kell a mellékelte iratokra, melyekkel bizonyítják igényjogosultságukat. A jelent

kezések, helyesebben a kérvények beadásának határideje 1939. május tizenötödike.

Ezen a napon lezárul a kérvények iktatása és ugyancsak ezen a napon el kell készíteni a beérkezett kérvényekről szóló kimutatást, amit a belügyminisztériumhoz juttat el a városvezetés.

— Külön felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy azok, akik bármilyen ok miatt elvesztették állampolgárságukat, tehát 1924-ben beiktatták a nevüket az állampolgári nyilvántartásba, de utóbb töröltettek, ne jelentkezzenek. A belügyminisztérium rendelkezése a legnagyobb határozottsággal megállapítja, hogy ezeket a kérvényeket nem szabad a nyilvántartásba felvenni és a belügyminisztériumhoz sem szabad ezeket felterjeszteni. Csakis és kizárólag azok jelentkezzenek, akiknek joguk lenne az állampolgárságra, de eddig nem történt meg állampolgári jogaik elismerése.

Értesülésünk szerint különben ez a belügyminiszteri rendelkezés az összes községi eljárásokhoz is megérkezett, ahol hasonló eljárással kell összeállítani az állampolgárságra jogosult, de jogaikban el nem ismert polgárok névsorát. Figyelemztetjük tehát az összes vidéken lakó érdekelteket, hogy haladéktalanul keressék fel az illetékes községvezetéseket és kérjenek felvilágosítást az összeírás helyi módozatairól.

Különben Aradon egyizben már megkezdődött az állampolgárság nélkül maradt, de erre jogosult polgárok összehívása, a kezdeményezés azonban, — ami szintén a belügyminisztériumtól indult ki, — abban maradt. Mintegy 3000 jelentkezőt vettek fel akkor a nyilvántartásba, megbízható becslés szerint ezidőszertig is több mint 2000 olyan aradi családfo jelentkezésére lehet számítani, akik maguk, valamint családjuk számára ezuttal próbálják érvényesíteni az állampolgárságra vonatkozó jogukat.

Minden idők

legnagyobb filmreleke.

Minden idők

legjobb alkotása.

Minden idők

élménye marad

„Victoria, Anglia királynője”

Résben színes világfilm. — Az angol filmváltás legnagyobb büszkesége.

Bemutatja a

SCALA nagyfilmek színháza

MINDENKI HASZNÁLJA!

Franciaországban, Angliában, Romániában ép-pugy, mint Kanadában vagy még távolabbi országokban is, mindenütt csak dicséretét fogja hallani az Urodonal páratlan jótéteményeinek.

A városokban és falvakban egyaránt, mindenütt találni fog betegeket, akik eme csodálatos gyógyszer intenzív használata révén megszabadultak köszvény, reuma, vese és hólyagkövek okozta borzalmas szenvedéseiktől.

Ha azt akarjuk, hogy a köszvényes bántalmak gyógykezelése valóban eredményes és emellett kíméletes legyen, gondoskodnunk kell arról, hogy az a kezelés áthassa a testnek összes szöveteit és nedveit és hogy elérje az ízületek legtávolabbi eső pontjait is. Nem elegendő, ha a vérkeringésből egyszerűen csak eltávolítjuk, illetve a vizelet útján kiválasztjuk azokat a „romlott nedveket”, amelyek hűgysav és hűgysavas nátrium formájában elváltatják a vér rendes összetételét. Szükséges, hogy ezen kívül feloldjuk azokat a hűgysavlerakódásokat is, amelyek burkolat formájában lerakódnak, a szövetekre, kérgreket képeznek az ízületi szalagok mentén és a porcok, homokszerű lerakódásokat formálnak és ezzel megakadályozzák a végtag ízületek szabad mozgását. Erre a feloldó hatásra egyedül az Urodonal képes. Ily különlegesen erőteljes hatással csak az Urodonal rendelkezik; ami egyébiránt világsikerének magyarázata is.

Professzor G. LEGEROT

Az algiri természettudományi főiskola volt
életfani tanára.

AZ URODONAL

néikülözhetetlen a köszvény gyógyításánál.

SPORT KÖZLÖNY

A műsor következő száma:

A meglepetésszerű döntetlenek csapata: a Sp. Studentesc vendégszerepel Aradon

A Gloria Kolozsváron kísérli meg a pontszerzést

A nemzeti bajnokságban még öt forduló van hátra és vasárnap a hetedik tavaszi forduló kerül lebonyolításra. A programot külön adjuk, alább csak az egyes mérkőzések esélyeinek latolgatásába bocsájtkozunk.

Aradon a meglepetésszerű döntetlenek csapata, a Sp. Studentesc együttese vendégszerepel, amely gyors egymásutánban három meglepő döntetlent ért el nem kisebb ellenfelekkel, mint a Venus, Rapid és Tricolor CFPV. A bucarestiek az AMEFA (AMTE)-val mérik össze erejüket és ezen a mérkőzésen a pirosfeketéknek van mit törleszteniük, mert ősszel az első bajnoki mérkőzésen súlyos vereséget szenvedtek Bucarestben a diákcsoporttól. Most alkalom nyílik a revansra és ha több szerencse fogja kísérni az AMEFA (AMTE) csatárainak akciót, akkor sikerülni fog legyőzni a Sportul Studentesc együttesét. Az őszi eredmény 2:1 volt.

Kolozsváron a Gloria vendégszerepel a Victoria kitűnő együttese ellen. A kolozsvári csapat bebizonyította Aradon, hogy kitűnő képességekkel rendelkezik és ezeket a hazai pályán bizonyára még jobban tudja kamatoztatni. A Gloria feladata ilyenformán rendkívül nehéz és csak egészen kivé-

teles jó játékkal nyílnak alkalom a pontszerzésre. Ősszel 2:1 arányban győzött a Victoria.

Bucarestben a Juventus és a Rapid csapnak össze és miután mindkét egyesületnek nagyon kellemek a pontok, rendkívül heves, kemény küzdelemre van kilátás, amelyen talán inkább a Rapid fog sikeresebben szerepelni. Az őszi mérkőzésen a Juventus 1:0 arányban nyert.

Temesváron bonyolítják le az A) liga rangadóit: a Venus és a Ripensia mérkőznek meg egymással. A Venus kétségtelenül jó formában van, de állandóan javuló formát árul el a Ripensia is, mely otthonában nehezen győzhető le. Bármelyik csapat megnyerheti a mérkőzést, amely nagyon szépnek ígérkezik. Ősszel 1:1 arányban döntetlenül végződött a találkozás.

Resicán az FC Carpați csap össze az UDR-el. A resicaiak helyzete most már korántsem rózsás és ezen a mérkőzésen is meg kell ragadni az alkalom a pontszerzésre. A hazai pálya és a revansvágy az UDR mellett szól, ősszel ugyanis a Carpați 4:1 arányban győzött.

Ploesztben a Tricolor CFPV a Chinezul látja vendégül és itt is két, a veszélyes zónában levő

csapat élet-halálharca várható a fontos bajnoki pontokért. A Tricolor az esélyesebb, az eredmény azonban bizonyára közel jár majd a döntetlenhez. Az őszi mérkőzésen a Chinezul (Kinizsi) 6:2-re győzött.

Nagy ökölvívó verseny Aradon

A Schmeling Box Klub vasárnap, április 30-án a Moise Nicoară Liceum tornatermében délután 11 órai kezdettel nagyszabású ökölvívó versenyt rendez, amelyen a rendező egyesület versenyzőin kívül a Hakoah és a Titanus ökölvívói állnak starthoz. A verseny válogató jelleggel bír, mert a közeljövőben az itteni ökölvívók összemérik erejüket a temesváriakkal. A versenyt nyolc súlycsoportban bonyolítják le.

Ít írjuk meg, hogy a Schmeling Box Klub felhívja a következő versenyzőit: Moisescu Fredy, Ursula Tiberiu, Chira Ioan, Klein Ferenc, Ardelean Ludovic, Bărany József, Ardelean Ioan és Meier Ferenc, hogy szerdán, április 26-án este 7 órakor jelenjenek meg a klubhelyiségben (Str. Duca 16.), hogy az utasításokat átvegyék.

HETI MŰSOR

Teljes gözzel folytatódnak vasárnap is a bajnoki küzdelmek, úgy a nemzeti bajnokságban, mint a kerületi bajnokság egyes csoportjában és a teljes heti műsort alább ismertetjük:

NEMZETI BAJNOKSÁG:

AMEFA—Sp. Studentesc, Victoria—Gloria, Ripensia—Venus, Juventus—Rapid, UDR—FC Carpați, Tricolor CFPV, Chinezul.

B) LIGA:

CAMT—Rovine Grivița, CAO—Unirea MV, Minerul—CFR. Simeria, Soimii—Vulturii Texița.

KERÜLETI I. OSZTALY:

Titanus—Olimpia, CAA—SGA, Ințelegerea—Gaiana, Crișana—Transilvania, Hakoah—Tricolor, Mica—Unirea.

KERÜLETI II. OSZTALY:

Banatul—Sparta, Fortuna—Vulturul.

SZÖVETSÉGI DIJ:

SGA—Crișana, Gloria—AMEFA, Hakoah—Titanus.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Gloria—Olimpia, CAA—SGA, Ințelegerea—Gaiana, Fortuna—Transilvania, Hakoah—Tricolor, AMEFA—Unirea, Banatul—Astra.

A magyar nemzeti bajnokság állása:

1. Ujpest	18	14	2	2	70:23	30
2. Ferencváros	17	13	2	1	62:31	29
3. Hungária	18	11	4	3	49:26	26
4. Kispest	19	11	3	5	44:31	25
5. Nemzeti	17	7	6	4	35:28	20
6. Budafok	18	7	6	5	31:28	20
7. Szeged	18	6	6	6	35:26	18
8. Phöbus	18	6	6	6	37:36	18
9. Szolnok	18	8	2	8	33:40	18
10. Taxisok	18	4	5	9	47:49	13
11. Elektromos	18	4	4	10	26:37	12
12. Bocskai	19	3	4	12	25:51	10
13. Zugló	18	3	2	13	25:57	8
14. SSE	18	2	1	15	20:73	5

Ugyis az új klapból!

A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap bajnoki forduló kerül ismét lejátszásra a következő ellenfelekkel: Elektromos—Szolnok, Ferencváros—Zugló, Ujpest—Taxisok, Phöbus—Kispest, Budafok—Szeged, Bocskai—Hungária, Salgótarján—Nemzeti.

Az olasz bajnokság legutóbbi fordulóján a Bologna pontot veszített. Az eredmények: Bologna—Modena 1:1, Milano—Juventus 0:0, Novara—Triestina 1:0, Livorno—Róma 3:1, Torino—Liguria 1:0, Bari—Napoli 1:1, Genova—Ambrosiana 3:0, Lazio—Lucchese 5:0.

Budapesten vasárnap bonyolították le a magyar mezőfutó bajnoki versenyt, amelyen Szilágyi UTE győzött 32. p. 30.6 mp-es idővel. Csaplár és Iglói a MAC futói előtt. A csapatversenyben az UTE megelőzte a MAC együttesét.

Bucarestben a városban keresztül futóversenyt bonyolítottak le, amelyen Dinu Cristea (St. Toman) győzött 27. p. 30 mp-el Radu Ionita (V. D.) és Talmaciu (Leonida) előtt. Csapatban: 1. Stadiul Roman, 2. Viforul Dacia.

O A román teniszszekők újabb sikerei Rómában. A román teniszversenyen a férfi egyesben: Tanasescu—Del Bono 6:4, 6:4, Caralulis—Taroni olasz 6:3, 0:6, 6:4, Caralulis—Cucelli 8:6, 6:0, 5:3. Különösen az utóbbi győzelem feltűnő. Férfipárosban: Cucelli, Vido olasz—Tanasescu, Caralulis 6:3, 9:7. Vegyespárosban a Tanasescu—Berezky-pár a döntőbe jutott.

O A magyar Mucsí a második helyen végzett a müncheni 25 kilométeres futóversenyen. 1. Bertsch német 1 óra 25 p. 12 mp. 2. Mucsí magyar 1 óra 25 p. 13 mp. 3. Helber német 1 óra 26 p. 05 mp. Mucsí ideje másfél perccel jobb a magyar rekordnál. Ugyanakkor a 25 km.-es gyalogversenyen első Dahlins lett 2 óra 02 p. 17 mp. idővel.

O Román uszók is indulnak az olimpiai versenyen. Bucuresti-i jelentések szerint a román uszósövetség ülést tartott, amelyen a román uszók esetleges olimpiai részvételéről tanácskoztak. Valószínűnek látszik, hogy a helsinki olimpiáson vízilabdázók, műugrók és uszók képviselik a román uszósportot.

O Bucurestibe érkezik az olasz szövetségi kapitány. Pozzo Vittorio, az olasz labdarúgás hírneves szövetségi kapitánya, az azurkék legények vezére, olaszországi jelentések szerint Bucurestibe utazik, ahol május 24-én megtekinteli az angol-román válogatott mérkőzést. A mindenható olasz szövetségi kapitány azért határozta el ezt az utját, mert meg akarja ismerni a román válogatott csapatot, amely tudvalevőleg június 11-én Olaszország válogatottja ellen játszik.

O ARANYÉREM AZ ARADI TEKESPORT VEZETŐINEK. Megirtuk, hogy vasárnap hagyományos városközi tekeverseny volt Aradon. A versenyen megjelent a kerületi tekesövetség elnöke is, aki az eredményes versenyek lebonyolítása után megtartott száz teritékes banketten szép szavakkal méltatta Pascu Gheorghenak, a szövetség kerületi technikai vezetőjének, valamint Holló Istvánnak, a szövetség kerületi adminisztrációs irányítójának érdemeit. Hangsúlyozta az elnök, hogy mindkettő munkásságuk révén maradó emléket biztosítottak maguknak a tekesport népszerűsítése és fejlesztése terén. Ezért mindkettőjüket aranyéremmel tüntették ki.

szakasza az alkotmánynak sem szellemében, sem írott szavaiba nem ütközik. Ezt az ítéletet a Semmitőszék a közelmúlt napokban hozta.

Ennek a felsőbbirósági döntésnek azonban már csak elméleti értéke van. 1939. április elsején ugyanis életbelépett az egyenesadótörvény szabályozásában forgó 41-ik szakaszt módosító új rendelet törvény, amely eltörli a kisebbségi vállalatok kétszeres megadóztatását abban az esetben, ha üzleti könyveiket a maguk nyelvén vezetik.

Ennek a törvény módosításnak célját és szellemét kellőképpen megvilágítja Mitita Constantinescu pénzügyminiszternek az új költségvetés ismertetése kapcsán elhangzott következő bejelentése:

— Megszüntettük az egyenes adótörvény 41-ik szakaszának utolsó bekezdését, amely kétszeres megadóztatást írt elő ama vállalatokra nézve, amelyek üzleti könyveiket idegen nyelven vezetik. Megadtuk tehát a kisebbségi vállalatoknak a szabadságot arra nézve, hogy könyveiket saját nyelvükön vezessék és ezzel kiküszöböltünk egy parasztra és elégedetlenségre okot adó intézkedést.

A kisebbségi vállalatok tehát 1939. április elsejétől kezdődően a törvény értelmében szabadon és minden joghátrány nélkül saját nyelvükön vezethetik könyveiket. Ezen a helyzeten semmit sem változtat a Semmitőszék döntése, amely egy évvel ezelőtt megindított per folyamán foglalkozott egy azóta hatályon kívül helyezett adótörvény kérdésével annak az alkotmánynak a szemszögéből nézve, amelynek helyébe azóta az új alkotmány lépett.

Mezőgazdasági szakmunkások katonai felmentése mozgósítás esetén

A földművelésügyi minisztérium megállapította a feltételeket, amelyek mellett a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen szakmunkások mozgósítás esetén a katonai szolgálat alól mentesíthetők.

Száz holdnál nagyobb földbirtoknál a következő személyek menthetők fel: 1. A tulajdonos, ha a birtok kezelésében személyesen vesz részt vagy a birtok kezelője. 2. Minden nem rekvirált traktor részére egy kezelő személy. 3. Minden két nem rekvirált traktor, vagy egy eséplőgép vagy más mezőgazdasági gépek részére egy mechanikus. 4. Egy kovács. 5. Egy ács. 6. Segéd birtokkezelő, vagy pénztáros-könyvelő, ha a birtok 250 holdnál nagyobb.

50—1000 holdas birtoknál: 1. A tulajdonos, ha személyesen kezeli a birtokot vagy a birtokkezelő.

Minden mezőgazdasági tüzemnél, mely ötven holdnál nagyobb: 1. Egy ember hat igavonó ló után a mozgósítás első harminc napjában és minden tíz szarvasmarha után egy ember ugyancsak a mozgósítás első harminc napjában.

Allattenyésztőknél, tejgazdaságoknál stb.: 1. A tulajdonos, ha képzett állattenyésztő és személyesen vezeti a gazdaságot. 2. Egy képzett munkás minden tíz tenyészmen vagy kanca után. 3. Egy képzett munkás minden tíz bika vagy juh után. 4. Képzett juhász minden 200 juh után. 5. Egy képzett munkás, minden tízhold háziorsértés után. 6. Egy képzett munkás állattartóknál minden 200 nyúl, róka stb. után.

Szőlő, gyümölcs és veteménykerteknél a szak. képzett tulajdonos vagy az illető kert képesített vezetője menthető fel a katonai szolgálat alól, ha a szőlőskert legalább öt, a gyümölcsös kert öt és a veteményes kert három hold. Pincemester is felmenthető, ha a szőlő tíz hektárnál nagyobb. Egy segédmunkás és bognár, ha a szőlő húszhold holdnál nagyobb. Gyümölcsös kertek részére, segédmunkás, ha a kert 25 holdnál nagyobb és egy segédkezelő, ha a veteményeskert tíz holdnál nagyobb.

A mezőgazdasági kamarák, mezőgazdasági iskolák és magánföldbirtokosok egy sőtör felmentését is kérhetik legalább négy nem rekvirált traktor részére, ha azok a birtokos tulajdonát képezik. A traktorok vagy eséplőgépek tulajdonosai saját felmentésüket április 15-től október 1-ig terjedő időre kérhetik.

Kisbirtokosok részére a következő felmentéseket engedélyezik: Ha a falu legalább ötven családból áll, egy pátkolókovács, egy ács, egy mechanikus, továbbá egy sejgyártó, a parasztnal, munkához értő egy szakmunkás. A felmentéseket csak akkor engedélyezik, ha az illetők a harmincadik évet beöltötték és a legénybéli állományhoz tartoznak. Tartalékos tisztoknál a 35. életév a

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Csütörtökre összehívták az aradi Mezőgazdasági Kamara új vezetőségét

Az ülésen a Kamarának az új törvény értelmében történő újjászervezését beszélik meg

Birtolon Aurel nyugalmazott őrnagy, az aradi Mezőgazdasági Kamara új vezetőségének elnöke, elfoglalta hivatalát és megtette a szükséges intézkedéseket a Kamara újonnan kinevezett vezetőségének összehívására. Mint már jelentettük, az újonnan kinevezett vezetőség tagjai még a következők: Konopi Kálmán dr., Secula Axente és Marza Simion.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Birtolon Aureljal, aki a következőket mondta:

— Részletes munkatervemről még nem nyilatkozhatom, mert éppen ennek megbeszélése végett hívtam össze a Kamara vezetőségét csütörtökre és az ekkor megtartandó ülésen tárgyaljuk le részletesen azt a munkaprogramot, amelyet tevékenységünk során meg akarunk valósítani. Ezen az értekezleten részt vesz Popescu Nicolae, Temestartomány mezőgazdasági osztályának vezetője is, akik

Arad gazdátársadalma jól ismert, mert hiszen évenként át működött az aradi Mezőgazdasági Kamara igazgatójaként.

— A mezőgazdasági kamarák szervezéséről szóló új törvény értelmében tudvalevőleg számos szolgálat: mint például az erdészeti, az állategészségügyi, a legelő szolgálat, a mintagazdaságok ügye a mezőgazdasági kamarák hatáskörébe kerül. Ennek megfelelően kell elkészíteni a Mezőgazdasági Kamara új költségvetését. A csütörtöki értekezleten mindezeket a kérdéseket részletesen letárgyaljuk.

— Meg kell még emlékeznem a Mezőgazdasági Kamara legutóbbi vezetőiről is, Secula Axente elnökről, valamint Savu Eugen igazgatóról, akik valóban lelkiismeretes munkát végeztek és, akiknek tevékenysége eredményeképpen az aradi mezőgazdasági kamarának jelenleg 3 millió leies bejuttatása van a Banca Națională

Tájékoztató intézkedés az állammal szembeni régi adósságok rendezésére vonatkozólag

Április 1-én tudvalevőleg életbelépett az új törvény, amely az állammal szembeni adósságok rendezését szabályozza. Ennek a törvénynek egyik érdekesebb újítása az, hogy nem tesz különbséget az állammal szembeni tartozások különböző nemei között hanem bármely kötelezettségből származó állami tartozás egyenes eljárás szerint rendezhető, kivéve a törvény 24-ik szakaszában felsorolt tartozásokat.

Az aradi pénzügyigazgatóságra most miniszteri rendelkezés érkezett, amely részletes tájékoztatást nyújt a törvény intézkedéseiről és arról a módról, ahogyan a régi tartozások rendezhetők.

A fizetések meggyorsítása érdekében a törvény a kedvezmények szempontjából az 1939—40-es költségvetési évet két részre osztja. Abban az esetben, ha valaki az állammal szembeni régi tartozását a költségvetési év első felében, vagyis 1939. szeptember 30-ig egyenlíti ki, jelentősebb kedvezményeket élvez, mintha a kifizetést szeptember 30-ika után eszközözi.

Igy az állammal szembeni, 1932. január 1-é előtti tartozásokat, a törvény 24-ik szakaszában felsorolt tartozások kivételével, a következőképpen lehet kiegyenlíteni az 1939—40. költségvetési év folyamán: 10 százalékos készpénz és 20 százalékos 1935. évi konszolidációs kötvényekben vagy adóbónokban. Ez a kedvezmény a szeptember 30-ig történő kiegyenlítésre vonatkozik. Szeptember 30. után 15 százalékos készpénzt és 25 százalékos 1935. évi konszolidációs kötvényt vagy adóbónót kell fizetni. Az első esetben biztosított 70 és a második eset-

ben biztosított 60 százalékos engedménnyel egyidejűleg az adós azt a kedvezményt is élvezheti, hogy az 1939. március 31-ig esedékes kamatokat a tartozásból elengedik. Kamatengedményt biztosít a törvény az 1934. március 31-ig esedékes tartozásokra is.

Új intézkedéseket tartalmaz a törvény az 1932—33. és az 1933—34. költségvetési évekből származó állami tartozások likvidálására. A régi törvény értelmében ezeket az adósságokat 20 százalékos készpénzzel és 80 százalékos értékpapírral lehetett kiegyenlíteni. Az új intézkedés szerint ezeknek az adósságoknak rendezése a következőképpen történhetik:

15 százalékos készpénz és 30 százalékos állampapír, ha a kifizetése 1939. szeptember 30-ig történik és 20 százalékos készpénz és 40 százalékos állampapír, ha a kifizetés 1939. szeptember 30-ika és 1940. március 31-ike között történik.

Nem érinti a Semmitőszék döntése a kisebbségi nyelvhasználat szabadságát az üzleti könyvek vezetésében

A nagyszabedű Evangélikus Egyházközség néhány évvel ezelőtt alkotmánvellenesség címén megtámadta az egyenes adótörvény 41-ik szakaszát, amelynek értelmében a nem román nyelven vezetett üzleti könyvek után külön illetéket kellett fizetni. A Semmitőszék egyesített tanácsai a keresetet elutasították és kimutatták, hogy az adótörvény sérelmezett

felmentés legalsóbb korhatára, repülőtisztéknél, tengerészeti és műszaki tisztéknél a negyvenedik év. A felmentés annyit jelent, hogy az illetők mozgósítás esetén úgy tekintendők, mint akiket munkahelyükön mozgósítottak.

= Pénzügyi fuzió készül Békéscsabán és Gyulán. A Békésmegyei Általános Takarékpénztár Rt. és a Békésmegyei Takarékpénztár Egyesület Gyulán, hír szerint, április 30-án rendes közgyűlést tart. A közgyűlési programon a két intézet közötti fuzió kimondása is szerepel.

Csak a sültipari szindikátus rendeletejével vehetnek lisztet a jövőben az aradi pékek és cukrászok

A liszt kilogram a utáni 22 bani városi illeték fizetendő

Részletesen foglalkozik Aradváros új pénzügyi szabályrendelete többek között a kenyérré kivett városi illetékekkel is. Már a régi szabályrendeletben is intézkedés történt arról, hogy a kenyér, valamint a péksütemények súlyának és árának ellenőrzési költségei címén a város külön illetéket hajt be, mégpedig 15 banit minden kilogram feketekenyér, 25 banit minden kilogram fehérkenyér, 30 banit minden kilogram ugynevezett zsúrvetkni és 50 banit minden kilogram péksütemény, vagy tészta után. A múlt évi októberi szabályrendeletnek azt az intézkedését, hogy ennek az illetéknek a lefizetése bélyeg leróvása útján történik, az új városi szabályrendelet is fenntartja, de úgy intézkedik, hogy az illeték leróvása évi kivetés alapján is történhetik. Ebből a célból a pékmeszter köteles minden évben nyilatkozatot beadni az előző évi termeléséről és ezt veszik majd a kivetésre kerülő illeték alapjául.

A szabályrendelet értelmében abban az esetben, ha az illeték leróvása bélyeg útján történik, akkor a város nyomtat erre a célra kenyérbélyegeket és ezeket a bélyegeket mind a kenyérré, mind a péksüteményeken alkalmazni kell.

Mivel a bélyegek útján történő illetékfizetés nehézkesnek látszott, az új pénzügyi szabályrendelet egy teljesen új intézkedést is tartalmaz, mely az illeték behajtását leegyszerűsíti. Ennek az intézkedésnek értelmében a városnak a jövőben jogában áll a már fent említett illetékek helyett megállapodást kötni az aradi pékszindikátussal oly értelemben, hogy a szindikátus az összes pékektől minden általuk felhasznált kilogram liszt után 22 bani városi illetéket hajtson be és ebből az illetékből kilogramonként egy banit a szindikátus kap jutalék címen. A megállapodás alapján a pékek, cukrászok, s.b., mielőtt lisztet vásárolnának, kötelesek a pékszindikátusnál megjelenni és ott a vásárlásra kerülő lisztmennyiség után esedékes 22 banis illetéket lefizetni. A szindikátus 3 példányban rendelvényeket bocsát ki és ezek alapján adhatja csak ki a malom, vagy a lisztkereskedő a

lisztet. A rendelvény egyik példánya az eladónál marad, a másikat a számlához csatolják, míg a harmadik a szindikátusnál marad. A pékszindikátus hetenként fizeti be a városhoz az illetéket. A városnak jogában áll ellenőrzést gyakorolni az illeték befizetésével kapcsolatban a malmoknál, a pékszindikátusnál, valamint a pékeknel és egyéb kenyéreladónál.

Aradváros vezetősége, értesülésünk szerint, a fenti intézkedés alapján már meg is kötötte ilyen értelemben az egyezséget a pékszindikátussal.

A pékeket a város arra kötelezi egyébként, hogy külön könyvet vezessenek a vásárolt és feldolgozott lisztről, valamint termelésükről.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, ÁPRILIS 26.

București. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Operanyitányok gramofonlemezeken. 19: Időszerű anyagok. 19.17: Madrigálkar. 19.35: Brahms: Hegedű és zongoraszonáta. 20: Felolvasás. 20.15: Jazz-zene. 21: A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22: Hírek. 22.15: Moscopol énekes hangversenyének közvetítése. 22.40: Román tánclemez. 23: Hírek. 23.15: Vendégzene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás.

12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.10: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: A 2. honvédgyalogezred zenekara. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Diákféltára. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Hírek-szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Énekek a Nvi regyházi Református Tanítónőképző Intézet énekkara. 18.50 Egy elfelejtett nemzet újjászülése. Előadás. 19.20: Cigányzene. 20.10: Szép magyarság. 20.30: Látogatás a Hangya-Szövetkezet budafoki borpincészetében. 21.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.15: Cigányzenekar. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: A rádió szalonzenekara.

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 27.

București. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek az adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekekora. 19: Időszerű anyag. 19.17: Északi zene gramofonlemezeken. 20.05: Felolvasás. 20.20: A Motoi-zenekar hangversenyének közvetítése. 21: Felolvasás. 21.15: A Szimfonikus zenekar hangversenyének közvetítése. Müller Mária énekesnő közreműködésével. A szünetben hírek. 23: Hírek. 23.15: Gramofonlemez adása. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12: A Debreceni Kollégium negyvenéves jubileumi ünnepségei. 13.30: Hírek. 14: Beszkárt-zenekar. 14.20: Pontos időjelzés. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Hírek, szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Igól képek. 19: Szép magyarság. 19.05: A rádió szalonzenekara. 19.25: Külügyi negyedóra. 20: A kereskedelmi miniszter előadása. 20.15: Gazdáknap. 20.30: Két egyfelvonásos. 21.05: A Debreceni Kollégiumi Kántus kétszázéves fennállása alkalmából rendezett hangverseny. 22.14: Táncalemez. 22.40: Hírek. 23: Zongorahármas. 23.50: Hírek, német, olasz, angol és francia nyelven. 0.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Tisztaságszerető szobalány nagyon tiszta urházhhoz ajánlkozik. Cimeket a kiadóba kér.

Gouvernante, deutsch rumänische, Professorin geht zu Kindern. Alfandry Timișoara. Onițiu Virgil 7. 1899

ALKALMAZÁST NYER

Naponkénti árusításra, jó megélhetéssel, férfiakat, nőket felveszek. Cim a kiadóhivatalban. 1904

Takarítónőt azonnalra felveszek. Jelentkezés 11—12 között. Str. Eminescu 21—23. I. em. ajtó 5. Bérczi

Rézművest București részére, állandó állás, keres Carol Klahre. București, III. Soseaua Stefan cel Mare 94.

Cautam impletat (subnotar, respective secretar comunal) cu lei 2700 lunar și venit particular. Primaria Varadia de Mureș. Arad. 1901

Keresek kisasszonyt 4 éves gyermek mellé. Szőlősi. Piata General Cernat 18. 1897

OKTATÁS

Felsőkereskedelmista diák számtanra, vagy akármilyen más tantárgyra előkészít. Cimeket a kiadóba. 1905

ÜZLET

Egy bevezetett nőifodrász-üzlet elutazás miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 1875

LAKÁS

Modern, háromszobás lakás olcsón kiadó Str. Bolinteanu 4. Bővebbet: Baumann. Bul. Reg. Ferdinand 42. 1881

Modern 3 és 4 szobás lakások azonnalra kiadók. Bul. Carol 70

Kiadó urilakás: földszintes, napfényes, száraz és tisztá. 2 uccai előszobás, parkettás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel együtt május 1-re. Str. Ioan Calvin 48a. 1866

Két szoba fürdőszoba, összes mellékhelyiségekkel, azonnalra kiadó. Str. Oituz 111. 1906

4 uccal szobából álló elsőemeleti modern lakás május elsejére kiadó. I. G. Duca-ucca 19. Kapubejárát Bul. Carol. 1907

Elegánsan butorozott szoba külön fürdőszobával, esetleg butor nélkül is, kiadó. Cim a kiadóban. Megtekinthető 2—4-ig. 1903

2 és 3 szobás szép, komfortos lakás május 1-re kiadó. Bul. Carol 68. 1898

Kiadó 4 szobas, hallos

ujjonnan átalakított modern földszinti lakás. Blev. Dragalina 4. (Kulturpalatával szemben). Telefon: 27-71

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **henies és fűszerüzletnek alkalmas** szép, nagy **üzlet hely** ség. Cim a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Háztartási cikkek, egyes butordarabok, könyvek, kották, márványlap, fagyaltgép, jókarban levő női nyírúhák, dísz tárgyak stb. minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóban. 1699

Perzsabundát jó állapotban keresek megvételre. Comisió biz. üzlet. Dacia kávéház mellett. 1909.

Eladó. Nagyon szép gyermek-ágy, 40 literes zsiros bödön, ugyanott zongora gyakorlásra kiadó. Megtekinthető d. e. 12—2-ig, d. u. 6—7-ig. Cim: Take-Icnescu 4. ajtó 4. 1900

Sötét dióhalók

és topolyahalók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recama, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kapatok. Vesziünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyeget és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előzetes nyújtunk olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláit megvesszük.

TEMPO bizományi-üzlet. Fischer Eliz-palota.

Egy portablí trógep sürgősen eladó.

KÜLÖNFELEK

Beraktározási raktárban lakásberendezések olcsón beraktározhatók. Sürgősen eladó üzletberendezés, szép hálószoba ágybetétekkel. Ugyanott kiadó egy háromszobás lakás, jrodának is alkalmas. Str. Moise Nicoară No. 9—11. 1841